

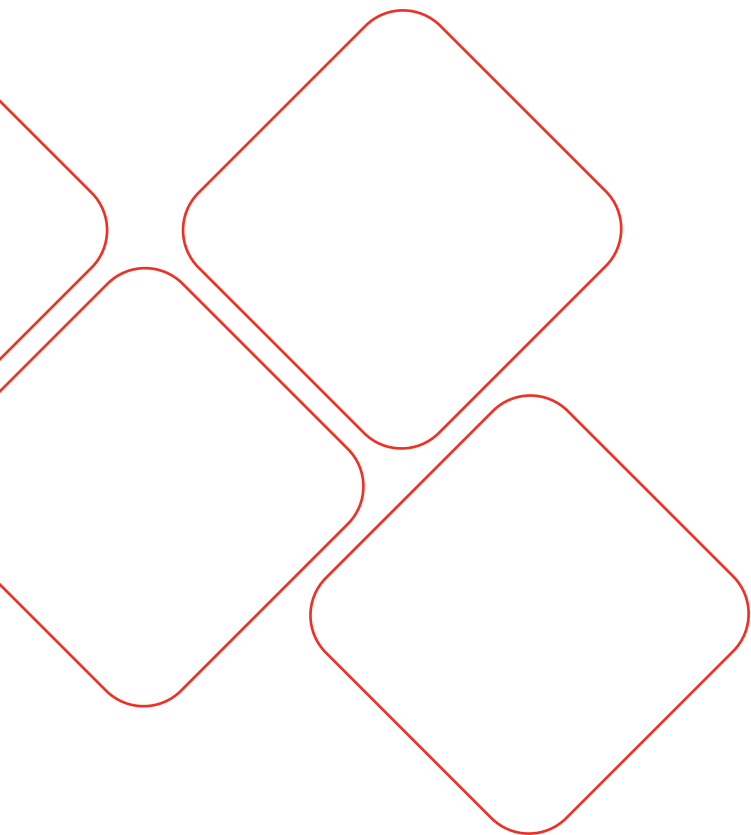
בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

Q3

תוכן העניינים

237	7. נספחים	213	5. ממשל תאגידי
237	7.1. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית	213	5.1. הביקורת הפנימית
		213	5.2. עניינים אחרים
		214	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם
		214	6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
		228	6.2. מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי
		234	6.3. דירוג הבנק
		235	6.4. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; בנקאות חברתית

רשימת הטבלאות

217	טבלה 6-1: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
219	טבלה 6-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
222	טבלה 6-3: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור
223	טבלה 6-4: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
224	טבלה 6-5: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
226	טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
227	טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
234	טבלה 6-8: דירוג
237	טבלה 7-1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

5. ממשל תאגידי 5.1 הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2022. במהלך הרבעון הראשון 2023 אושרה תכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2023 והרב שנתית לשנים 2023-2025. כתוצאה מהחזרת הרישיון הבנקאי של הפועלים שוויץ ומכירת ההחזקה בבנק פזיטיף בתורכיה (לפרטים ראה [פרק חברות עיקריות](#), בדוח הדירקטוריון וההנהלה), הסתיימה במהלך הרבעון השלישי 2023 פעילות פונקצית הביקורת הפנימית בשלוחות אלה. למועד הדוח קיימת פונקצית ביקורת פנימית מחוץ לישראל רק בסניף ניו-יורק וזאת באמצעות מבקר פנימי הכפוף למבקר הפנימי הראשי של הבנק.

5.2 עניינים אחרים

בחודש פברואר 2023 הטיל המפקח על הבנקים על הבנק עיצום כספי בסך 850,000 ש"ח בהתאם לסמכותו לפי סעיף 14 ח(א) (1) לפקודת הבנקאות, 1941. העיצום הינו בגין הפרה של סעיף 25 להוראת ניהול בנקאי תקין 450 בנושא "הליכי גביית חובות", לפיו על תאגיד בנקאי קיימת חובת דיווח להוצאה לפועל בתוך שבעה ימים על תקבולים ששולמו על חשבון חובות שלא באמצעות הוצאה לפועל. הואיל והבנק נקט בפעולות לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותם הופחת סכום העיצום בשיעור של 15% לסך האמור.

בחודש מרץ 2023 הטיל המפקח על הבנקים על הבנק קנס אזרחי בסך 427,704 ש"ח בהתאם לסמכותו לפי סעיף 50(א) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות רישוי"). הקנס האזרחי הינו בשל הפרה של סעיף 24(א) לחוק הבנקאות רישוי עקב החזקת מיעוט (20%) עקיפה, זניחה והיסטורית של הבנק בחברה שהפכה לתאגיד ריאלי משמעותי עקב התווספות בעלת השליטה בה לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים. הואיל והבנק הפסיק את ההפרה (ובכלל זה נמכרה אותה החזקת מיעוט) ונקט בפעולות לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותם, ולנוכח קולת העובדות המהוות את ההפרה ונסיבות עובדתיות אחרות (בכלל זה היקף ההפרה והרווח שהיה עשוי להיות מופק ממנה), הופחת סכום הקנס בשיעור של 75% לסך האמור.

בחודש אפריל 2023 אישר דירקטוריון הבנק את דוח הסיבה, חברה וממשל (ESG) של הבנק לשנת 2022. הדוח מתפרסם זו השנה ה-16 ברציפות ונכתב על-פי תקן GRI ועל-פי תקן SASB. בחודש אוקטובר 2023 פרסם הבנק דוח אקלים (TCFD - Task Force on Climate Related Financial Disclosure) לשנת 2022, המפרט את היערכות הבנק אל מול שינויי האקלים לאור הסיכונים וההזדמנויות הנגזרים מהם ובין היתר כולל את תוצאות המדידה של טביעת הרגל הפחמנית של פעילות האשראי שניתן בחטיבה העסקית בהתאם לתקן PCAF. בכונת הבנק לכלול דיווח על-פי עקרונות ה-TCFD במסגרת דוח הסיבה, חברה וממשל החל מהשנה הבאה. הדוחות זמינים באתר הבנק.

בחודש יוני 2023 התקשר הבנק בהסכם למיזוג עם ולתוך הבנק של מספר חברות בנות בשליטה ובעלות מלאה (או כמעט מלאה, למעט החזקה של מניות בודדות בשיעור זניח) ללא תמורה (למעט סכומים זניחים שיישמרו בנאמנות עבור המניות הבודדות שאינן מוחזקות על-ידי הבנק בחלק מהחברות). המיזוג כפוף לקבלת תעודת מיזוג מרשם החברות. בחודש יוני 2023 התקשר הבנק גם בהסכם למיזוג עם ולתוך הבנק ללא תמורה של הפועלים הנפקות, חברה בת בעלות מלאה ששימשה זרוע גיוסים למכשירי חוב. מיזוג זה הושלם ביום 26 בספטמבר 2023. המיזוגים האמורים עשויים להוביל לחיסכון בהוצאות ועלויות תפעוליות.

בחודש יוני 2023 אישרו ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקות עם בעלי עניין), תש"ס-2000 ("תקנות הקלות")) והדירקטוריון חידוש רכישת פוליסת כיסוי ביטוחי לאחריות הדירקטורים ונושאי משרה בקבוצת הבנק וחבויות כספיות שתוטלנה עליהם בשל תפקודם כנושאי משרה וכן כולל גם כיסוי לחברה בגין סכומים בהם שיפתה את נושאי המשרה ובגין תביעות ניירות-ערך. הכיסוי הביטוחי הינו בגבולות אחריות של 183 מיליון דולר וכן כיסוי נוסף לדירקטורים ונושאי המשרה (side A) בגבולות אחריות של 72 מיליון דולר (סך-הכל כיסוי של 255 מיליון דולר), וזאת החל מיום 1 ביולי 2023, לתקופה של שנים עשר חודשים. סך הפרמיה בגין הכיסוי הביטוחי כאמור עומדת על כ-6 מיליון דולר.

בהמשך לאמור בביאור 25.ב.12 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022, הבנק בוחן חלופות להשבחת נכסים, המשמשים כיום את יחידות ההנהלה הראשית וצפויים כאמור להתפנות במסגרת המעבר למבנה המטה המרכזי שנרכש (בשטח של מעל 50 אלפי מ"ר). במהלך הרבעון השני לשנת 2023 אישרה הוועדה המקומית לתכנון ובנייה תל-אביב תב"ע הנוכחית כ-16 אלפי מ"ר בנוי, בגינם אושרו במסגרת התב"ע החדשה זכויות בנייה לכ-47 אלפי מ"ר.

באסיפה הכללית השנתית שכונסה ביום 8 בנובמבר 2023 נדונו והתקבלו ההחלטות הבאות: (1) דיון בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון של הבנק לשנת 2022; (2) אושר מינויים מחדש של סומך-חייקין (KPMG), רואי חשבון, וזיו האפט (BDO), רואי חשבון לרואי החשבון המבקרים של הבנק במשותף, עד לתום האסיפה הכללית השנתית הבאה של הבנק; (3) אושר מינויה של הגב' רונית אברמזון רוקח כדירקטורית חיצונית לפי חוק החברות, לתקופת כהונה נוספת של שלוש שנים; (4) אושר מינויה של הגב' מיכל הלפרין כדירקטורית חיצונית לפי חוק החברות לתקופת כהונה של שלוש שנים; (5) אושר מינויו של מר ישראל טראו כדירקטור במעמד "אחר", היינו שאינו דירקטור חיצוני לפי חוק החברות או לפי הוראה 301 לתקופת כהונה נוספת של שלוש שנים; (6) אושרה מדיניות התגמול המעודכנת לנושאי המשרה בבנק; (7) אושרו תנאי הכהונה וההעסקה למנכ"ל הבנק מר דב קוטלר לשנים 2024-2026; (8) אושרו התיקונים שהוצעו לתקנון הבנק; (9) אושרה הענקת כתבי שיפוי מעודכנים לנושאי משרה. מינויים של הדירקטורים שנבחרו כאמור טעון את אישורו של המפקח על הבנקים.

ביזור גרעין השליטה בבנק והפיכה לבנק ללא גרעין שליטה

עד חודש נובמבר 2018 החזיקה גב' שרי אריסון בהיתר שליטה בבנק, באמצעות אריסון החזקות (1998) בע"מ ("אריסון החזקות"). ביום 22 בנובמבר 2018 הוחלף היתר השליטה של גב' אריסון בהיתר להחזקת אמצעי שליטה שקיבלה מבנק ישראל ("היתר ההחזקה"), אשר מאפשר את ביזור השליטה בבנק והבנק הפך תאגידי בנקאי בלא גרעין שליטה. לפי תנאי היתר ההחזקה נדרשה גב' אריסון למכור בתוך מספר שנים את החזקותיה בבנק העולות על 5% (לפי ההיתר המקורי - עד לחודש נובמבר 2022, אשר הוארך על-ידי המפקח על הבנקים עד ליום 20 במאי 2024). ביום 19 ביולי 2023 הודיעה אריסון החזקות כי בעקבות מכירה של כ-0.75% ממניות הבנק וירידה לשיעור החזקה של כ-4.88% (לאותו מועד), היא חדלה להיות בעלת עניין בבנק והשלימה את מחויבותה לירידה בשיעור החזקה בבנק כנדרש בהיתר ההחזקה. לפרטים נוספים אודות היתר ההחזקה, השינוי שחל בשנת 2018 במבנה השליטה בבנק והשלכותיו, ראה [הדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018 סעיף 6.6 בפרק ממשל תאגידי](#).

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי הבנקאי ואופן ניהולם

קבוצת הבנק מספקת שירותים בנקאיים ופיננסיים במגוון מגזרי פעילות בישראל ומחוצה לה.

6.1 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

6.1.1 מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות, שיחות טלפון יזומות ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה. נכון לתאריך הדוח, השירותים ללקוחות מוענקים באמצעות מערך של 161 סניפים, בנוסף לשלוחות "פועלים מקרוב", מרכזי ייעוץ, מרכזי פלטנום ללקוחות נבחרים, ושני סניפים ניידיים המעניקים שירות ללקוחות בנקודות שירות ברחבי הארץ. בנוסף לרשת הסניפים הרחבה, הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו מגוון רחב של שירותים עצמיים ודיגיטליים המאפשרים ללקוח לבצע פעילות בנקאית באופן עצמאי, יעיל וזמין, הכוללים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב- "חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסולר", מוקד "פועלים בטלפון", מוקד "פרו" - ללקוחות בעלי אוריינטציה דיגיטלית, "מערכת קולית לקבלת מידע וביצוע פעולות (IVR)", פניות כתובות מהאתר והאפליקציה ופניות ברשתות החברתיות.

כחלק מתפיסת השירות בבנק והאחריות החברתית, רואה הבנק בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא מהותי וחובה עסקית - במסגרתה הונגשו כלל שירותי הבנק לאנשים עם מוגבלות.

בשנים האחרונות קיימת מגמה מתמשכת של גידול בהיקפי הפעילות הבנקאית באמצעות ערוצים לא מאוישים (במכשירי בנק אוטומטיים לשירות עצמי, באתר האינטרנט, באפליקציות, בסולר ובמענה הקולי האוטומטי במוקד פועלים בטלפון). יצוין כי כלמעלה מ-85% מהפעולות הבנקאיות הנפוצות של לקוחות הבנק מבוצעות בשירותי הדיגיטל והשרות העצמי.

בנוסף למגמה זו, הגביר הבנק את השימוש בשירות תיאום פגישות מראש עם בנקאים, והוסיף ערוצים נוספים לתיאום פגישה, זאת על מנת לאפשר ללקוח מפגש אישי, איכותי ומקצועי.

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להעצמת הערך ללקוח וליווי הלקוחות בצמתי החלטה החשובים בחיים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו, הכוללים בין היתר, שירותים לקבוצות לקוחות בעלי מאפיינים משותפים (מועדון היי-טק זון, פועלים YOUNG ומועדון הסטודנטים, ו-Poalim Wonder), שירותים בערוצים הישירים ופיתוח אפליקציות ייעודיות (אפליקציה לפתיחת חשבון 'OPEN', אפליקציית bit, אפליקציית מסחר שוק ההון והטבת פועלים פלוס).

בחודש אוקטובר 2021 השיק הבנק תכנית נאמנות (הטבות) ייעודית ללקוחותיו בעלי כרטיס אשראי בנקאי ("פועלים וונדר"), וזאת ללא קשר לזהות חברת כרטיסי האשראי המתפעלת את הכרטיס. התכנית החליפה חלק מהתכניות המנוהלות על-ידי חברות כרטיסי האשראי המתפעלות את הכרטיסים הבנקאיים.

בחודש נובמבר 2021 נחתם הסכם בין הבנק לבלנדר טכנולוגיות פיננסיות בע"מ ("בלנדר") להקמת חברה בה יחזיק הבנק בשיעור 20% ובלנדר ב-80%, אשר תעסוק בהעמדת אשראי צרכני לאנשים פרטיים בנקודות מכירה פיזיות ווירטואליות בישראל. ההסכם כולל, בין היתר, הוראות בנוגע למימון החברה, בנוגע לאופציות לבנק של רכש (לשיעור של 51%) ושל מכר, וכן אופציית רכש לבלנדר, והכל בניסיונות מסוימות.

בחודש מאי 2022, לאחר קבלת אישור רשות התחרות, נוסדה החברה המשותפת, בלנדר פיי בי. אי. פ.אל בע"מ ("בלנדר פיי"). בחודש ינואר 2023, קיבלה בלנדר פיי רישיון למתן אשראי בהיקף פעילות מורחב בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, שניתן על-ידי המפקח על נותני שירותים פיננסיים, אשר העניק לבנק היתר החזקה בחברה. בלנדר פיי נערכת לתחילת הפעילות העסקית שלה. לעניין הסכם שנחתם עם אלקטרה מוצרי צריכה (1970) בע"מ (אמ"צ) וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ (כאל), ראה [ביאור 10.א.5](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

הטבות ייעודיות ללקוחות פרטיים

עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל בחודש אוקטובר 2023, על מנת לסייע ללקוחות בתקופה מאתגרת זו, הבנק הודיע על סדרת הטבות משמעותית ללקוחותיו תושבי הדרום, הצפון וחיילי המילואים:

- הבנק הקים קרן בסך 750 מיליון ש"ח לטובת מתן הלוואות גישור ללא ריבית ללקוחות.
- הבנק מאפשר דחיית תשלומי הלוואות עד 3 חודשים ללא תוספת עלות.
- הבנק נותן פטור ממגוון עמלות עד סוף שנת 2023.
- הבנק מאפשר הקפאת 3 תשלומי משכנתא ובנוסף, העניק פטור מתשלום משכנתא לשלושה חודשים ללקוחות בעלי נכסים בעוטף עזה.
- הבנק לא יגבה ריבית חובה בחשבון העו"ש של משקי בית עד סכום של 10 אלפי ש"ח (ללקוחות בעלי מסגרת ולא כולל לקוחות שגויסו לשירות מילואים).

בנוסף, הבנק מציע הטבות והקלות לכלל לקוחות (שמנהלים עו"ש פעיל בבנק):

- הלוואה בריבית פריים בלבד
- פריסה מחדש או דחיית תשלומים בהלוואות קיימות
- הקלה באפשרות לשבירת פיקדונות קיימים
- דחייה או פריסת חיובים בכרטיס האשראי הבנקאי ללא עלות של חיובי חודש נובמבר
- כמו-כן, הבנק הפעיל קו חירום ללקוחות עוטף עזה ולכל לקוח שזקוק לעזרה מיידית בעקבות המצב.
- לפרטים בדבר הטבות שהבנק העניק בתחום המשכנתאות, רק פרק הלוואות לדיור להלן.
- כל זאת בהמשך לסדרת הטבות משמעותיות שהבנק העניק ללקוחותיו במהלך חודש יולי 2023 במטרה להקל עליהם בהתמודדות עם סביבת הריבית: שדרוג מהותי של מנגנון העו"ש המקזז בין יתרות הזכות לחובה - העלאת יתרת הקיזוז החודשית, כך שסכימת היתרות היומיות בחובה על פני החודש, הניתנות לקיזוז כנגד יתרות הזכות, יעמדו על 300 אלפי ש"ח במצטבר בחודש.
- הפחתת הריביות על יתרות החובה - הבנק מפחית את הריביות על יתרות החובה במדרגה השנייה והשלישית במסגרות העו"ש ש"ח והחח"ד הפרטי וישווה את הריביות במדרגות אלו לזו הנגבית במדרגה הראשונה. מדובר בהפחתת ריבית בשיעור של 2.7%-2.9% במסגרת עו"ש משכורת ובשיעור של 0.5% בחח"ד פרטי (ביחס לריבית הטבלה, וללא כפל הטבות). ההטבה תהיה למשך שנה.
- עידוד פרואקטיבי של משקי הבית להסיט סכומים משמעותיים מעו"ש זכות לאפיקים משתלמים יותר עבורם תוך מיקוד בלקוחות עם יתרות עו"ש זכות של עד 50 אלף ש"ח.
- שיפור הריביות על הפיקדונות ללקוחות קמעונאיים - הבנק יעניק ללקוחות קמעונאיים בעלי פיקדונות "קטנים" ריבית זהה לבעלי פיקדונות "גדולים" (מעל 500,000 ש"ח) ובכך למעשה משפר את ריביות הטבלה ברוב הפיקדונות השקליים. המהלך יחול ביחס לפיקדונות שהופקדו או חודשו החל מיום 10 ביולי 2023.
- ספיגת העלאות ריבית נוספות בהחזרי המשכנתאות והארכת ספיגה קיימת בחצי שנה - לפרטים ראה [מגזר הלוואות לדיור](#) להלן.
- ביולי 2023 הושק שירות חדש באתר הפרטי המאפשר פריסה של הלוואה קיימת לתקופה ארוכה יותר (ועד 96 חודשים) תוך הקטנת ההחזר החודשי ו/או דחייה של עד חודשיים בתשלום החזר החודשי. השירות מאפשר הקלה בתזרים השוטף תוך שמירה על תנאי הלוואה המקורית. השרות זמין ללקוחות פרטיים בלבד עם ניהול חשבון תקין והלוואות המשולמות באופן סדיר, עם יתרה של עד 250 אלף ש"ח.

פעילות שוק ההון

השירותים ללקוחות המגזר בשוק ההון כוללים מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר תפעול וקסטודי בניירות-ערך ישראלים (כולל בתחום המעו"ף), מסחר בניירות-ערך זרים, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון. הפעילויות מתבצעות בחלקן ישירות על-ידי הבנק ובחלקן על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

הבנק מעניק שירותי ייעוץ פיננסי ב-14 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST, מרכזי הפלטינום ופועלים PRO. יועצי ההשקעות בבנק מעניקים ללקוחותיהם ייעוץ מקצועי וחדשני באמצעות כלים ומערכות מתקדמים, תוך הבנת צרכים, השאת ערך וחיזוק הקשר על-ידי מעטפת שירות אישית ומותאמת לכל לקוח.

ייעוץ פנסיוני

הבנק מעניק שירותי ייעוץ פנסיוני ותכנון פרישה באמצעות מערך יועצים הפרוסים ברחבי הארץ. הבנק מחובר למסלוקה הפנסיונית, ומקבל באמצעותה מידע לצורך מתן הייעוץ. לבנק רישיון ייעוץ פנסיוני והוא מעסיק יועצים בעלי רישיון ב-14 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST ומרכז ארצי לתכנון פרישה. הבנק חתום על הסכמי הפצה עם מרבית החברות המנהלות קופות-גמל, קרנות השתלמות וקרנות פנסיה, והוא זכאי, כיועץ אובייקטיבי, לגבות עמלת הפצה אחידה בקשר עם הפצתן בהתאם לקבוע בתקנות.

רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון פועלת לקידום תיקון חקיקה במטרה לאפשר לתאגידי הבנקאיים לבצע ייעוץ בטלפון ובאמצעים דיגיטליים. ביום 5 בפברואר 2023 פרסמה רשות שוק ההון ביטוח וחסכון עדכון לחוזר מבנה אחיד להעברת מידע בשוק החיסכון הפנסיוני. החוזר קובע את מבנה הממשקים האחדים המשמשים את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון, המעסיקים וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במסגרת העברת מידע וביצוע פעולות עסקיות שונות המתבצעות ביניהם. העברת מידע במבנה אחיד מאפשרת שכלול של תהליכי זרימת המידע בשוק ומהווה בסיס לפעילותה של מערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים באמצעות סניפי הבנק, "פועלים בטלפון", ובאמצעות הערוצים הדיגיטליים והישירים (מכשירים לשירות עצמי, אתר ואפליקציה). כמו-כן, לבנק ישנה פעילות במדינות החברתיות: פייסבוק, טוויטר, אינסטגרם ולינקדין. בעמוד הפייסבוק ניתן אף מענה אנושי לפניות לקוחות. מהלכי השיווק של הבנק מקבלים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים. בשנים האחרונות הרחיב הבנק את השימוש באמצעים דיגיטליים, באינטרנט ובמובייל, המאפשרים ללקוחות לקבל את השירות מבלי להגיע פיזית לסניף. כמו-כן, הורחב השימוש באמצעי שיווק במדיה דיגיטלית, באינטרנט ובסלולר, המאפשרים פנייה ממוקדת ללקוחות על-פי תחומי העניין ומאפייני הפעילות שלהם ברחבי הרשת.

לקוחות

המגזר כולל לקוחות פרטיים המקבלים שירותים בסניפים, בפועלים בטלפון ובדיגיטל. השירות ניתנת מותאם למאפייני הלקוחות השונים.

תחרות

בשנים האחרונות נמשכת העלייה ברמת התחרות. בין היתר בשל, התפתחויות טכנולוגיות ונכונות גוברת מצד לקוחות לקבלת שירותים מרחוק, במקביל להורדת חסמי כניסה למתחרים חדשים וחזיון מתחרים קטנים ובינוניים. התחרות ממשיכה להתרחב לגופים פיננסיים וחוץ בנקאיים, דוגמת חברות כרטיסי האשראי, חברות הביטוח, פינטקים וגופים קמעונאים נוספים. גם רפורמת הבנקאות הפתוחה, יישום החוק להגברת התחרות במערכת הבנקאות ('חוק שטרומ') וחוק נתוני אשראי תורמים לעלייה בעוצמת התחרות בענף. הבנק ממשיך להתאים את מודל הפעלה לצורך מתן מענה מלא ללקוחותיו בהתאם לשינויים החלים בצרכים ובמאפיינים שלהם, תוך מתן שירותים מלאים במגוון רחב של תחומים ומוצרים והנגשתם במגוון רחב של ערוצי שירות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

ברבעון זה נמשכת מגמת העדפה מוגברת של הדיגיטל בקרב הלקוחות, לצד המשך הרחבת הצעות הערך הדיגיטליות והנגשת מוצרים ויכולות באתר ובאפליקציה.

הפקדה לתכנית חיסכון באפליקציה

ברבעון השני 2023 הוגשו תכניות החיסכון ולראשונה הושקה האפשרות להפקדה לתכנית חיסכון באפליקציית הבנק. מדובר באבן הדרך המשמעותית הראשונה ביכולת ביצוע פעולות בתכניות חיסכון באפליקציה, מהלך משמעותי בסביבת הריבית הנוכחית.

אפליקציית bit

אפליקציית bit היא אפליקציית תשלומים מובילה המאפשרת למשתמשים לבצע תשלומים מבוססי כרטיסי חיוב, הכוללים בין היתר שירותי העברת כספים בין משתמשים (P2P) שהינו השירות הפופולארי בקרב משתמשי bit, שירותי העברה באמצעות האפליקציה של פרטי כרטיס החיוב של המשתמש לצורך רכישת מוצרים ו/או שירותים מבתי עסק, שירות המאפשר תשלום חשבונות ארנונה ומים ישירות באמצעות האפליקציה וכן שירותים המאפשרים קבלת זיכויים מגופים שונים (כגון חברות ביטוח). הבנק פועל לפתח את bit לבניית מוצרים בנקאיים חדשים. לצד זאת, בהמשך לאמור בביאור 10.א(7) לתמצית הדוחות הכספיים, בחודש אוקטובר 2023, הפסיק הבנק את שירות הארנק הדיגיטלי למכשירי טלפון חכם מבוססי מערכת הפעלה מסוג אנדרואיד, אשר נוהל באפליקציית bit כשירות נוסף ("ארנק bit") ואפשר ביצוע עסקות בכרטיסי חיוב בבתי עסק באמצעות הצמדת הטלפון החכם לנקודת המכירה (tap).

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בשנים האחרונות ניכרת התגברות הרגולציה כחלק מהתכנית להגברת התחרות בשוק הבנקאות, שמשפיעה על המגזר. לפרטים נוספים ראה [פרק 9](#) [יוזמות רגולטוריות](#) להלן.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
2,146	5,019	1,025	1,696	סך הכנסות ריבית, נטו
6	6	1	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,152	5,025	1,026	1,698	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,208	1,225	449	413	עמלות והכנסות אחרות
3,360	6,250	1,475	2,111	סך ההכנסות
(7)	293	47	111	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,844	3,055	938	1,000	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
523	2,902	490	1,000	רווח (הפסד) לפני מסים
182	1,032	171	356	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
341	1,870	319	644	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
*39,138	38,182	*39,138	38,182	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
235,040	246,686	235,040	246,686	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

הרווח הנקי המיוחס למגזר לקוחות פרטיים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-1,870 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-341 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו. הגידול קוזז בחלקו על-ידי גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי וכן על-ידי גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-5,025 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,152 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-1,225 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,208 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות מכרטיסי אשראי עקב עדכון הסכם התפעול עם ישראל כרטיס ומעלייה בהפרשי המרה שקוזזו בחלקן מירידה בעמלות משוק ההון.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 293 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הקבוצתית ובמחיקות האוטומטיות בתקופה השוטפת בשל התאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות, לנוכח עלייה בהסתברות להאטה כלכלית וסביבת ריבית גבוהה לאורך זמן והשפעה צפויה מהשלכות המלחמה, כפי שנאמדות למועד עריכת הדוחות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-3,055 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,844 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות שכן עקב מענק חד פעמי בגין הסכם השכר וכן מעלייה בהוצאות מחשב ובהוצאות פחת וירידת-ערך תוכנות.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם בכ-38.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו בכ-246.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-238.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה [פרק סיכון אשראי](#), בדוח הדיסקטוריון וההנהלה.

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה [בפרק מגזר לקוחות פרטיים לעיל](#)). מערך הסינוף מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי.

השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה וצמיחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להתמקד בהרחבת הפעילות במגזר העסקים הקטנים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו החל ממימון לפעילות העסקית, חבילת מוצרים ושירותים להתרחבות העסק, שירותי דיגיטל מתקדמים ומוקד שירות מתמחה בעסקים. כמו-כן, הבנק המשיך בפעילות המרכז לצמיחה פיננסית המעניקה לעסקים קטנים בכל רחבי הארץ ידע וכלים לניהול העסק והצמחתו.

על רקע מלחמת חרבות ברזל נקט הבנק במספר פעולות ללקוחותיו העסקיים, בין השאר העמדת הלוואה בסכום של עד 250,000 ש"ח עם פטור מריבית ל-3 חודשים ופריסה ל-36 חודשים נוספים בריבית מופחתת.

לפרטים בדבר יתר הפעולות שנקט הבנק עקב המלחמה והטבות ללקוחותיו העסקיים הפועלים בדרום ובצפון הארץ וללקוחותיו שגויסו למילואים ראה [פירוט בפרק מגזר לקוחות פרטיים לעיל](#).

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים בסניפי הבנק, פנים אל פנים ובאמצעות הטלפון וב"פועלים בטלפון" והן בנכסים הדיגיטליים השונים, הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות. מהלכי השיווק מקבלים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים. בשנים האחרונות הרחיב הבנק בצורה משמעותית את השימוש באמצעי שיווק במדיה הדיגיטלית, באינטרנט ובסלולר, המאפשר פנייה ממוקדת ללקוחות על-פי תחומי העניין ומאפייני הפעילות שלהם ברחבי הרשת.

לקוחות

מגזר העסקים הקטנים כולל לקוחות עסקיים קטנים ובינוניים ממגוון רחב של ענפי משק. בנוסף, מטופלים במגזר החשבונות הפרטיים של הלקוחות העסקיים.

תחרות

הפעילות במגזר זה דורשת התמחות והיכרות מעמיקה עם הלקוח, לצורך מתן שירות מלא, מקיף ומקצועי ללקוח וכן לצורך ניהול סיכונים האשראי. בשנים האחרונות ניכרת כניסה גם של מתחרים חוץ בנקאיים כגון חברות כרטיסי אשראי, גופי מימון חוץ בנקאיים וכן פינטקים העוסקים בתחום. הבנק פועל באופן מתמיד להתאמת המוצרים והשירותים הניתנים ללקוחותיו וכן הנגשתם ללקוחות במגוון ערוצי שירות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

פתיחת חשבון ללקוחות עסקיים בדיגיטל

ברבעון הראשון לשנת 2023 הבנק השיק ממשק דיגיטלי ללקוחות עסקיים, דרכו יכולים הלקוחות למלא ולחתום על המסמכים הנדרשים לפתיחת חשבון תאגיד. התהליך הידידותי מאפשר ללקוח להשלים את התהליך מבלי להגיע לסניף ובכך חוסך לו זמן וטרחה.

אפליקציית bit

יצירת שיתופי פעולה עם מאגדים לקידום הצעת הערך לעסקים קטנים וחיבור לפלטפורמות E-Commerce, כך שעסקים קטנים יכולים לקבל תשלום מלקוחותיהם ללא תקרה שנתית. העסקים יכולים לקבל תשלום מרחוק באתר, באפליקציה, ב-SMS או בנקודות המכירה.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

למידע בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה [פרק יוזמות רגולטוריות](#) להלן. ראה [פרק מגזר לקוחות פרטיים לעיל](#).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 2-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
1,247	2,145	527	708	סך הכנסות ריבית, נטו
5	4	2	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,252	2,149	529	709	סך-הכל רווח מימוני, נטו
474	506	171	164	עמלות והכנסות אחרות
1,726	2,655	700	873	סך ההכנסות
74	315	20	214	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
997	1,060	327	343	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
655	1,280	353	316	רווח (הפסד) לפני מסים
227	455	122	111	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
428	825	231	205	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
34,770	32,856	34,770	32,856	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
69,182	67,171	69,182	67,171	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר העסקים הקטנים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, הסתכם ב-825 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-428 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו, ומגידול בעמלות והכנסות האחרות. עלייה זו קוזזה בחלקה מגידול בהוצאות להפסדי אשראי וכן מגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-2,149 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,252 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית.

ההכנסות מעמלות והכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-506 מיליון ש"ח בהשוואה ל-474 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מכרטיסי אשראי עקב עדכון הסכם התפעול עם ישראל כרטיס ומעלייה בדמי ניהול חשבונות.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-315 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של כ-74 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הקבוצתית ובמחיקות האוטומטיות בתקופה השוטפת בשל התאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות, לנוכח עלייה בהסתברות להאטה כלכלית וסביבת ריבית גבוהה לאורך זמן והשפעה צפויה מהשלכות המלחמה, כפי שנאמדות למועד עריכת הדוחות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-1,060 מיליון ש"ח בהשוואה ל-997 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר בשל עלייה בהוצאות השכר עקב מענק חד פעמי בגין הסכם השכר.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם בכ-32.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-35.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו בכ-67.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-70.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

6.1.3. מגזר הלוואות לדיור

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות יועצי משכנתאות הפזורים בנציגויות משכן בסניפים השונים ברחבי הארץ. ניתן להגיש בקשה לאישור עקרוני למתן הלוואה לדיור גם בדיגיטל ובפועלים בטלפון.

מוצרים ושירותים

הפעילות העיקרית של מגזר זה הינה מתן הלוואות לדיור ומיועדת לקהל לקוחות פרטיים המבקשים הלוואה למימון אחת מהמטרות שלהלן:

- הלוואה המיועדת לרכישה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה או שיפוץ.
- הלוואה המיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות לדירת מגורים.
- הלוואה הניתנת במשכון דירת מגורים ושאינה למטרת עסק.
- הלוואה המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה, כאמור לעיל.

פעולת חיתום משכנתאות נערכת ונבחנת בהתייחס לארבעה רכיבים מהותיים: יכולת ההחזר, הבטוחה - הנכס המוצע לשעבוד, שיעור מימון ומרווחים.

הטבות ייעודיות בתחום המשכנתאות

במהלך השנים 2022-2023, לנוכח עליית הריבית במשק והאינפלציה ובמענה לצרכי הלקוחות יזם הבנק פתרונות להתמודדות עם עליית ריבית הפריים:

- אפשרות לפריסת מסלול הפריים במשכנתא לתקופה ארוכה יותר (ללא שינוי בתנאי הלוואה וללא עלויות).
- בינואר 2023 ובמאי 2023 יצא הבנק בשני מהלכים לספיגת עליית ריבית בנק ישראל במסלול הפריים במשכנתא למשך שנה בשיעורים של 0.5% ו-0.25% בהתאמה, ללקוחות העשויים לגלות קושי בתשלומי המשכנתא שלהם ועל פי קריטריונים שנקבעו מראש. כעת הבנק החליט כי ללקוחות עבורם ספג את העלייה האחרונה (מאי 2023) יספוג גם את העלויות הבאות עד סוף השנה ועד שיעור של 0.5%, וזאת למשך שנה מכל העלאת ריבית ככל שתהיה. עבור הלקוחות שהבנק ספג עבורם את העלייה בינואר 2023, תוארך תקופת ההטבה בחצי שנה נוספת.
- הקמת קו קשוב של יועצי משכנתאות עבור לקוחות בעלי משכנתא קיימת בבנק הפועלים וכן לקוחות מבנקים אחרים המעוניינים לבחון את נתוני המשכנתא האישי והפתרונות האפשריים הנכונים להם באופן אישי.

עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל, הבנק הודיע על סדרת הטבות משמעותיות ללקוחותיו בתחום המשכנתאות. הבנק מעניק פטור מלא מתשלום משכנתא לשלושה חודשים ללקוחות בעלי נכסים המשועבדים לבנק (לטובת המשכנתא) הנמצאים בעוטף עזה ושדרות (מיקום הנכסים בטווח של 0-7 ק"מ מרצועת עזה). ההטבה מתייחסת לשלושת החודשים הקרובים: נובמבר, דצמבר וינואר והיא תחול באופן אוטומטי.

בנוסף, הבנק אימץ את המתווה עליו הודיע בנק ישראל ביום 15 באוקטובר 2023, ועודכן ביום 8 בנובמבר 2023, לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת חרבות ברזל ("מתווה בנק ישראל") המחולק לשתי קבוצות לקוחות:

לקוחות במעגל ראשון: לקוחות אלה יוכלו לבקש דחיית תשלומי המשכנתא לתקופה של 3 חודשים. ב-3 החודשים הקרובים לא ישולמו תשלומי המשכנתא, ללא כל חיוב בריבית וללא חיוב בעמלות. דחיית התשלומים למעגל הראשון תעשה בבנק באופן בו 3 התשלומים החודשיים שנדחו יצברו ויועמדו כהלוואה נפרדת ללא ריבית וללא הצמדה לתקופה של 5 שנים. מועד פירעון התשלומים בגין הלוואה זו יחל בחלוף שנה, למשך 4 שנים. הלוואה זו ניתנת בנוסף ובנפרד מהלוואת המשכנתא הקיימת אותה הלקוח יחזור לשלם כסדרה בתום 3 חודשי הדחייה.

האוכלוסייה הזכאית במעגל ראשון: לקוחות המתגוררים במרחק של עד 30 ק"מ מרצועת עזה (תושבים ביישובים במרחק 0-7 ק"מ מרצועת עזה יהיו זכאים להטבת הבנק של פטור מלא לשלושה חודשים), לקוחות בעלי עסק הפועל בטווח של 30 ק"מ מרצועת עזה, לקוחות המתגוררים ביישובי צפון הארץ (בהתאם לרשימה שפורסמה באתר בנק ישראל) או לקוחות בעלי עסק ביישובים אלה, לקוחות שפוננו על-ידי גורם רשמי מביתם, לקוחות מאוכלוסיית משרתי המילואים/מגויסי צו 8, בעלי משכנתא בבנק בעל קרבה ראשונה (בני זוג, הורים וילדים) להרוגי מלחמה או לחטופים או לנעדרים.

כלל האוכלוסייה שאינה משתייכת למעגל ראשון: לקוחות אלה יוכלו לבקש דחיית תשלומי משכנתא לתקופה של שלושה חודשים כולל הארכת תקופת הלוואה ללא עמלות. ב-3 החודשים הקרובים לא ישולמו התשלומים, כל תשלום שנדחה יתווסף ליתרת קרן הלוואה הבלתי מסולקת ותקופת הלוואה המקורית תתארך ב-3 חודשים נוספים. סכום הלוואה החדש יחושב לגבי תקופת הלוואה החדשה, יתרת הקרן הבלתי מסולקת החדשה ושאר תנאי הלוואה המקוריים. תשלומי הלוואה החודשיים שהלקוח ישלם לאחר תום 3 חודשי הדחייה יותאמו לסכום הלוואה החדש וריבית הלוואה לפי חוזה הלוואה לדיור תיוותר ללא שינוי.

נכון למועד זה, התקופה להגשת הבקשה לדחיית תשלומי הלוואות היא עד ליום 31 בדצמבר 2023.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה נעשים באמצעות נציגויות משכן בסניפי הבנק ובאמצעות "פועלים בטלפון" ו"פועלים באינטרנט". כמו-כן, מתבצעות פעולות שיווק והפצה באמצעי המדיה השונים ובאמצעות שלטים באתרי בניה.

לקוחות

הבנק מעניק הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים ועסקיים אשר מנהלים את חשבונם בבנק או בבנקים אחרים.

תחרות

תחום ההלוואות לדיור מאופיין ברמת תחרותיות גבוהה. מדובר בעסקה כלכלית משמעותית בקרב משקי הבית ולכן לקוחות נוטים לבצע סקר שוק ולהשוות מחירים, בעצמם או על-ידי יועצי משכנתאות חיצוניים.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום ההלוואות לדיור קיימת רגולציה ייעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית, לרבות זו החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק.

- **הוראת ניהול בנקאי תקין 451 - נהלים למתן הלוואות לדיור** - ביום 19 ביולי 2023 תוקן הנהל הבנקאי התקין במטרה לשפר את תהליך ביצוע פירעון מוקדם של הלוואה לדיור, לרבות באמצעות תאגיד בנקאי אחר או מלווה מוסדי שאינו תאגיד בנקאי (במחזור). כך לווה יוכל להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם של הלוואה באופן מקוון ובטלפון. אגב תהליך מחזור הלוואה באמצעות בנק אחר הלווה יוכל לבחור אם להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם ישירות לבנק המקורי או באמצעות הבנק החדש (מבלי לגרוע מכל זכות שקיימת לווה על-פי כל דין). כמו-כן, התאגיד הבנקאי יאפשר ללווה לבקש מכתב כוונות גם באופן מקוון ובטלפון לקבל את המכתב בהתאם לבחירתו באופן המאפשר שמירה והדפסה. במקרה של מחזור מבנק אחר, המכתב יועבר ישירות בין הבנקים בממשק דיגיטלי כאשר המסמך חתום בחתימה אלקטרונית, והבנק יעשה כן גם מול מוסדי (אם אין סיבה לסירוב סביר). מועד התחולה שנה מיום פרסומו של הנהל הבנקאי התקין. (מועד זה צפוי להידחות ליום 20 באוקטובר 2024 כאמור בטיטת הוראת ניהול בנקאי תקין 251 שפורסמה ביום 24 באוקטובר 2023).

- **חוק חוזה הביטוח (תיקון מס' 12), התשפ"ג 2013** - לפי תיקון חוק חוזה הביטוח מיום 13 ביולי 2023, במקרה בו מלווה מוסדי נקבע כמוטב בלתי חוזר בפוליסה אגב הלוואה לדיור, המבוטח רשאי לחזור בו מקביעתו ללא הסכמת המוטב הראשון, ובלבד שקבע מלווה מוסדי אחר כמוטב באותה פוליסה אגב הלוואה לדיור חדשה שנטל מהמלווה המוסדי האחר. החלפת המוטב הבלתי חוזר תכנס לתוקפה מיום פירעון ההלוואה לדיור שנתן המוטב הראשון.

- **חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות תקציב 2023, 2024) התשפ"ג-2023** - ראה [פרק יוזמות רגולטוריות](#) להלן.

- **טיטת הוראת ניהול בנקאי תקין 251 התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל" (הוראת שעה)** ביום 24 באוקטובר 2023 פרסם בנק ישראל טיוטה מעודכנת של התאמות לתקופה מוגבלת להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם המלחמה והשלכותיה על הכלכלה בישראל, ועל מנת לסייע למערכת הבנקאית וללקוחותיה להתמודד עם אתגרי המצב. במסגרת ההתאמות לפי טיוטת ההוראה יתוקנו, בין היתר, הוראות ניהול בנקאי תקין הבאות:

- יוארכו המועדים הקבועים בהוראת ניהול בנקאי תקין 451 להנפקת המסמכים הבאים על-ידי הבנק: מכתבי כוונות, אישור סילוק, הודעות על כך שהבנק ביטח את הלווה בביטוח מטעמו במקרים בהם הפוליסה שהלקוח המציא אינה עונה על דרישות הבנק ואישור לשעבוד נכס בדרגה שנייה לטובת גורם אחר.
- יקבע כי הוראת ניהול בנקאי תקין 449 בנושא פישוט הסכמים ללקוח לא תחול במועד בקשת לקוח לדחיית תשלומים במסגרת הסכם למתן אשראי, וזאת ככל שמדובר בדחייה לפי מתווה בנק ישראל (כהגדרתו לעיל).
- יקבע כי על אף הקבוע בסעיף 3(א)(1) לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992, לעניין הסכם למתן אשראי, לא תידרש חתימת לקוח לצורך ביצוע בקשת לקוח לדחיית תשלומים, וזאת ככל שמדובר בדחייה לפי מתווה בנק ישראל, ובלבד שתתקבל הסכמת הלקוח ותתועד.
- מועד התחולה של תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 451 מיום 19 ביולי 2023, שנקבע לשנה מיום פרסום הנהל, ידחה ליום 20 באוקטובר 2024. למידע נוסף בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה [פרק יוזמות רגולטוריות](#) להלן.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 3-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
1,010	1,067	348	356	סך הכנסות ריבית, נטו
-	(19)	-	(19)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
36	38	14	16	עמלות והכנסות אחרות
1,046	1,086	362	353	סך ההכנסות
34	82	(4)	4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
337	377	111	120	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
675	627	255	229	רווח (הפסד) לפני מסים
233	221	86	79	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
442	406	169	150	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
125,769	130,399	125,769	130,399	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הלוואות לדיור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-406 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-442 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות וכן מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי. קיטון זה קוזז בחלקו מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-1,048 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,010 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בהכנסות הריבית כתוצאה מגידול בהיקפי האשראי.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-82 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של כ-34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הקבוצתית בתקופה השוטפת בשל התאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות, לנוכח עלייה בהסתברות להאטה כלכלית בשל השלכות המלחמה, כפי שנאמדות בשלב זה, וסביבת ריבית גבוהה לאורך זמן.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-377 מיליון ש"ח בהשוואה ל-337 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות מחשב.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם בכ-130.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-127.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. למידע נוסף אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה [פרק הלוואות לדיור](#) בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.4. מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים ללקוחות ותיקים, מרכזי עסקים ללקוחות בצמיחה ומרכז עסקים היי-טק. ללקוחות המגזר מוענקים שירותים תפעוליים על-ידי מרכזי השירות.

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כמו-כן מטפל המגזר גם בלקוחות היי-טק וכן בלקוחות המנהלים פעילות סחר חוץ.

לפרטים בדבר הפעולות שנקט הבנק עקב המלחמה והטבות ללקוחות החטיבה העסקית ראה [פירוט בפרק מגזר עסקי](#) להלן.

טבלה 4-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
1,123	1,463	424	475	סך הכנסות ריבית, נטו
(16)	(31)	(7)	(10)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
1,107	1,432	417	465	סך-הכל רווח מימוני, נטו
371	423	119	172	עמלות והכנסות אחרות
1,478	1,855	536	637	סך ההכנסות
(77)	743	(11)	474	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
439	493	147	156	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,116	619	400	7	רווח (הפסד) לפני מסים
402	229	145	2	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
714	390	255	5	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
56,470	58,373	56,470	58,373	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
50,554	45,221	50,554	45,221	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר המסחרי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-390 מיליון ש"ח בהשוואה ל-714 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות. קיטון זה קוּוַז בחלקו מעלייה ברווח המימוני, נטו ומגידול בהכנסות מעמלות והכנסות אחרות.

הרווח המימוני, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-1,432 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,107 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית וכן מגידול בהיקפי האשראי.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-423 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-371 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקרה מעלייה בעמלות מעסקי מימון בעיקר עקב החזר חלקי של פרמיות ששולמו בעבר בגין ביטוח ערבויות חוק מכה. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי האשראי בסך של כ-743 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ-77 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הקבוצתית בתקופה השוטפת בשל התאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות, לנוכח עלייה בהסתברות להאטה כלכלית בשל השלכות המלחמה, כפי שנאמדות בשלב זה, וסביבת ריבית גבוהה לאורך זמן וכן מגידול בהוצאה הפרטנית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-493 מיליון ש"ח בהשוואה ל-439 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם בכ-58.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-57.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו בכ-45.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-51.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות ארבעה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן
- תעשייה, מסחר ומלונאות
- תשתיות אנרגיה ושוק ההון
- מימון פרויקטים ותשתיות

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכוני אשראי.

החטיבה העסקית כוללת גם את האגף לאשראים מיוחדים, אשר מרכז את הטיפול בלקוחות המגזר העסקי והמגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע לשיקומם תוך מתן תמיכה עסקית.

נוכח המלחמה, במטרה לשמור על המשכיות עסקית של לקוחות החטיבה העסקית ומתוך רצון לסייע להם בתקופה קשה זאת, הבנק עדכן על סדרת הטבות והקלות ללקוחות אשר בחלקן ניתנו בהתאם להנחיות בנק ישראל. הטבות והקלות אלו כוללות, בין היתר, דחיית חלויות בהלוואות לתקופה של עד 3 חודשים והקלות בשירותי הדיגיטל.

בנוסף, הבנק בוחן בימים אלו מתן הקלות נוספות על מנת לתת מענה נרחב יותר ללקוחות.

טבלה 5-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
1,423	1,822	551	606	סך הכנסות ריבית, נטו
47	43	18	5	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,470	1,865	569	611	סך-הכל רווח מימוני, נטו
495	608	171	215	עמלות והכנסות אחרות
1,965	2,473	740	826	סך ההכנסות
(617)	(86)	(68)	(203)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
590	615	196	197	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,992	1,944	612	832	רווח (הפסד) לפני מסים
716	718	220	307	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,276	1,226	392	525	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
103,604	121,044	103,604	121,044	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
81,638	86,948	81,638	86,948	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-13,077 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2023 ובסך של כ-11,837 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2022.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר העסקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-1,226 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-1,276 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מקיטון בהכנסות בגין הפסדי אשראי אשר קוזז בחלקו מגידול ברווח המימוני נטו ומגידול בעמלות וההכנסות האחרות.

הרווח המימוני, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-1,865 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-1,470 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית וכן מגידול בהיקפי האשראי.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-608 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-495 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מעסקי מימון וכן מעלייה בעמלות סינדיקציה.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של 86 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 617 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בהכנסה הפרטנית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-615 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-590 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות מחשב ובהוצאות פחת וירידת-ערך תוכנות וכן מעלייה בהוצאות השכר עקב מענק חד פעמי בגין הסכם השכר. האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם בכ-121.0 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-108.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו בכ-86.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-75.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

6.1.6 פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק כוללת את סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית, וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בתחומי הפעילות הבאים: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, פיקדונות ושירותי חדר עסקות. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC. תחום הפעילות מול בנקים כולל מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה). בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, הבנק משלים את הפסקת הפעילויות בחו"ל וסגירת חברות הבנות, כמפורט להלן.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לתקנות רלוונטיות לאופי הפעילות של הקבוצה במדינות בהן מתקיימת פעילות עסקית (Cross border regulations) ולפיקוח גולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות בהן פועלות שלוחות הבנק בחו"ל, הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים, ציות ואיסור הלבנת הון וכיוצא בזה. בנוסף, קיימים כללים ומגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל. לפרטים בדבר סיום חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ופרשת FIFA ראה [ביאור 1.10.g](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

היחידות העיקריות בבנקאות הבינלאומית:

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. לסניף ניו-יורק פעילות בתחום ה-Middle Market בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים. כמו-כן, פועל הסניף בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה.

Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים-שוויץ)

חברה בת (בבעלות מלאה של הבנק) המאוגדת בשוויץ, שעסקה בעבר בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות סניפים בציריך ובלוקסמבורג. בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותה של הפועלים שוויץ ולמועד הנוכחי לא נותרו חשבונות לקוחות בחברה. בחודש יולי 2023 הוחזר הרישיון הבנקאי של הפועלים שוויץ באישור רשות הפיקוח בשוויץ (FINMA) והסתיים הפיקוח הרגולטורי השוויצרי עלייה בתוקף מיום 30 ביוני 2023.

פעילות הבנק בתורכיה

קבוצת הבנק החזיקה 100% מהון המניות של בנק פוזטיף בתורכיה שעוסק בתחום הבנקאות העסקית. ביום 30 במרץ 2023 התקשר הבנק בהסכם למכירת החזקתו בבנק פוזטיף בתמורה שעיקרה פירעון אשראי שהועמד לבנק פוזטיף במועד השלמה של העסקה. ביום 13 בספטמבר 2023 הושלמה העסקה והחזקתו הבנק בבנק פוזטיף הועברו לרוכש. הבנק לא הכיר ברווח או הפסד כתוצאה מהשלמת העסקה ואין לה השפעה מהותית אחרת על הדוחות הכספיים של הבנק.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
476	621	189	220	סך הכנסות ריבית, נטו
(1)	8	14	3	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
475	629	203	223	סך-הכל רווח מימוני, נטו
21	29	6	11	עמלות והכנסות אחרות
496	658	209	234	סך ההכנסות
84	78	33	55	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
320	308	119	108	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
92	272	57	71	רווח (הפסד) לפני מסים
49	116	22	37	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:				
43	156	35	34	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
42	156	35	34	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
17,030	19,267	17,030	19,267	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
23,314	27,221	23,314	27,221	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הפעילות הבינלאומית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-156 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 42 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-186 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בהשוואה לרווח נקי של כ-110 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו שקוזזה מגידול בהוצאות התפעוליות. העלייה ברווח המימוני, נטו נבעה בעיקר מעליית הריבית הדולרית וכן מגידול בהיקפי האשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויץ הסתכם בכ-30 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בהשוואה להפסד בסך של כ-45 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נבע בעיקר מצמצום הפעילות.

סך האשראי לציבור, נטו של הפעילות הבינלאומית ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם בכ-19.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

• האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2023 בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-19.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. מרבית האשראי והגידול באשראי הינם בפעילות ה-Middle-Market.

סך פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2023 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-27.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-24.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022, אשר מקורם בעיקר בסניף ניו-יורק. לפרטים בדבר מכירת פוזיטיף והחזרת הרישיון הבנקאי בפועלים שוויץ, ראה [פרק חברות עיקריות](#) בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

6.1.7. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכונים השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה), נעשית באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים, ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("נג"ה") בארץ ובחו"ל ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-חוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתיקי המסחר - פעילות עשיית שוק ומסחר בחדר עסקות בתחום מטבע-חוץ, ריביות ואגרות-חוב ממשלתיות ונגזרי OTC.
- פעילות מסחר מול לקוחות בשני תחומים:
  - ביצוע עסקות בניירות-ערך ובנגזרים סחירים באמצעות שני חדרי מסחר: חדר מסחר ניירות-ערך ישראלים וחדר מסחר ניירות-ערך זרים וכן שרותי משמרת ניירות-ערך.
  - ביצוע עסקות OTC במכשירים פיננסיים נגזרים בש"ח, מטבע-חוץ, ריביות, מדדים וסחורות באמצעות חדר העסקות. השירות ניתן למגוון לקוחות, בהם גופים מוסדיים, חברות עסקיות, לקוחות פרטיים נבחרים ולקוחות זרים, באמצעות דסקים ייעודיים המעניקים שירות אישי ללקוחות.
- פעילות המגזר מול הלקוחות כוללת גם מתן תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים - בשנים האחרונות קיימת עלייה מתמדת במודעות לפעילויות שמציע חדר עסקות, אשר בגינה הבנק מציע מגוון רחב יותר של מוצרים וברמות תכום גבוהות יותר וביניהם: נגזרים, לרבות אופציות ריבית בשקלים, אופציות אקזוטיות, ומוצרי ריבית מתוחכמים.

טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי⁽¹⁾

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
2,114	201	572	(55)	סך הכנסות ריבית, נטו
203	946	87	221	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,317	1,147	659	166	סך-הכל רווח מימוני, נטו
118	99	33	35	עמלות והכנסות אחרות
2,435	1,246	692	201	סך ההכנסות
45	1	28	7	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
354	380	123	132	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
2,036	865	541	62	רווח (הפסד) לפני מסים
677	256	195	9	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,359	609	346	53	רווח (הפסד) לאחר מסים
89	39	16	9	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:				
1,448	648	362	62	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
*4,801	4,250	*4,801	4,250	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
67,971	59,509	67,971	59,509	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים, אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הניהול הפיננסי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-648 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,448 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

הרווח המימוני, נטו של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-1,147 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,317 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעליית ריבית המקורות המועברת לחטיבות הבנק. בנוסף, נרשמו הפסדים ממימושי אגרות-חוב, וזאת בהשוואה לרווחים בתקופה המקבילה אשתקד. כמו-כן, חלה ירידה בהכנסות מהפרשי הצמדה בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות. מנגד, נרשמו רווחים מהשקעה במניות ומשינוי בפערים בין השווי ההוגן של גזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה, וזאת בהשוואה להפסדים בתקופה המקבילה אשתקד.

העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-99 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-118 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-380 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-354 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות מחשב וכן מעלייה בהוצאות שכר בגין מענק חתימת הסכם השכר. האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם בכ-4.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-3.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו בכ-59.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-72.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. הקיטון נובע בעיקר מקיטון ביתרות מפקידים גדולים.

6.1.8. התאמות

במסגרת זו נכללות פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת, בין היתר: (1) תוצאות חברות הבנות דיוור ב.פ. בע"מ ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) רווח הון ממכירת בניינים וציוד; (3) הפרשות והוצאות משפטיות ואחרות בקשר עם החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים שאינם מיוחסות לפעילות הבינלאומית; (4) התאמות של פעולות בין-מגזריות.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם ב-78 מיליון ש"ח בהשוואה רווח הנקי בסך של 91 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מקיטון בעמלות וההכנסות האחרות.

העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו ב-159 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-183 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בעמלות משוק ההון וכן מירידה בהכנסות האחרות אשר מקורה במכירת זכויות בנדל"ן בתקופה המקבילה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמו בכ-46 מיליון ש"ח בהשוואה ל-45 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

6.2. מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי

כללי

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והוראות שחלקם ייחודיים למערכת הבנקאית, וחלקם, גם אם אינם ייחודיים כאמור, משפיעים על מקטעים מהותיים מפעילותו. פקודת הבנקאות, חוקי הבנקאות השונים והוראות ניהול בנקאי תקין אשר מפרסם המפקח על הבנקים מעת לעת, מהווים את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילות של קבוצת הבנק. אלו מגדירים, בין היתר, את גבולות הפעילות המותרת לבנק, את הפעילות המותרת לחברות בנות וחברות קשורות לקבוצת הבנק ואת תנאי השליטה והבעלות בהן, את מערכות היחסים בין הבנק ללקוחותיו, את השימוש בנכסי הבנק ואת אופן הדיווח על הפעילות האמורה למפקח על הבנקים ולציבור.

בצידם כפוף הבנק לחקיקה ענפה המסדירה את פעילותו בשוק ההון הן עבור לקוחותיו והן עבור עצמו (למשל בתחום ייעוץ ההשקעות וניהול תיקי לקוחות, ייעוץ פנסיוני, דיני ניירות-ערך ומגבלות על פעילות בתחום הביטוח).

חוקים נוספים, בנושאים ייחודיים, מטילים על בנקים, והבנק בכללם, חובות וכללים ספציפיים. כך למשל החקיקה הקשורה באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, חוק נתוני אשראי, חקיקה הקשורה בהלוואות לדיוור, דיני הערבות וכו'.

בנוסף לאלה קיימת חקיקה נוספת שבשל הקשר שלה לפעילות הבנק יש לה השפעה רבה על התנהלותו. לעניין זה ראוי להזכיר, בין היתר, את דיני ההוצאה לפועל, דיני פירוקים וכינוסים, חוקים המתייחסים למגזרים ספציפיים (רשויות מקומיות, נוטלי משכנתאות, רוכשי דירות, המגזר החקלאי) וחוקי מס שונים.

פעילותו של הבנק נתונה לפיקוח וביקורת של הפיקוח על הבנקים וכן של גורמים מפקחים נוספים בתחומי פעילות ספציפיים, דוגמת רשות ניירות-ערך, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר והממונה על התחרות. גורמים אלה עורכים מעת לעת ביקורות בבנק בקשר עם תחומי הפעילות השונים.

הבנק וחברות הבת פועלים על מנת לעמוד בחובות החלות עליהם מכוח הוראות הדין האמורות.

במסגרת החקיקה, נקבעה במרבית החוקים החלים על פעילות הבנק האפשרות להטיל עליו עיצומים כספיים בגין הפרות של הוראות החוקים והוראות חקיקת המשנה (לרבות חוזרים והנחיות) שהוצאו או יוצאו מכוחם.

יזמות רגולטוריות

הנחיות רגולטוריות וחקיקה בעקבות חרבות ברזל

ביום 7 באוקטובר 2023 פרצה בישראל מלחמת חרבות ברזל.

- ביום 12 באוקטובר 2023 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב למערכת הבנקאית בנושא "מלחמת חרבות ברזל - דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור". המכתב כולל דגשים ביחס להמשכיות התפקודית, לחשיפה לסיכונים וכן לסיוע והתמיכה הדרושה בלקוחות המערכת הבנקאית. בין היתר התייחס המכתב להיתר להעתקת סניפים בשעת חירום, במסגרתו הכריז על מצב חירום בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 355, לפיו רשאי בנק בעקבות מצב החירום להעתיק סניפים; לספק שירות בסניפים ניידים, וסניפי דואר.
- ביום 15 באוקטובר 2023 פרסם בנק ישראל מתווה מקיף. שמטרתו לסייע ללקוחות המערכת הבנקאית בהתמודדות עם השלכות המלחמה. המתווה כולל, הקלה בנטל האשראי והעמלות למשקי הבית והעסקים אשר מתגוררים ופועלים בטווח של 30 ק"מ מרצועת עזה, לאזרחים שפונו מביתם על-ידי גורם רשמי, שגויסו למילואים בצו 8, או שהם בעלי קרבה ראשונה להרוגי המלחמה או לחטופים או לנעדרים. המתווה מתייחס לדחיית תשלומי הלוואות בשלושה מגזרי פעילות (משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי), יתרת חובה בחשבון עו"ש ועמלות. לקבוצה זו הלוואות יידחו ללא חיוב בריבית וללא חיוב בעמלות, בנוסף מפרט המתווה שורה של הקלות בתחום האשראי לכלל לקוחות הבנקים. המתווה אומץ על-ידי הבנק (למידע נוסף ראה [פרק השלכות מלחמת חרבות ברזל](#) בדוח הדירקטוריון וההנהלה).
- ביום 18 באוקטובר 2023 עבר בקריאה שנייה ושלישית חוק דחיית מועדים (הוראת שעה - חרבות ברזל) (חזרה, פסק דין או תשלום לרשות), התשפ"ד-2023, לדחיית מועדי תשלום לאוכלוסיות ספציפיות שנפגעו מהמלחמה. הדחיה תתבצע לגבי תשלומים לרשויות, פרטיים, עסקים ובנקים בין ה-7 באוקטובר ל-7 בנובמבר, עם אפשרות הארכה עד ליום 31 בדצמבר 2023 בהסכמת שר הביטחון, שר האוצר, ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.
- אוכלוסיית הזכאים - חיילי צה"ל, שוטרים, סוהרים, כבאים, כוחות הצלה, נעדרים ושבויים, פצועים המאושפזים מעל שבוע, תושבים שפונו מעוטף עזה, אשקלון וגבול הצפון (בחוק מופיעה רשימת ישובים מפורטת כאשר ביום 20 באוקטובר 2023 הורחבה תחולת החוק גם על תושבי הצפון המפונים), וכן בני זוגם, וחברות בבעלות של כל המנויים לעיל (שיעור החזקה של מעל 50%, בחברה שיש לה לכל היותר 5 בעלי מניות).
  - התשלומים הנדחים - הלוואות, משכנתא, שיקים, חיובי כרטיסי אשראי (הדחיה לא תחול על עסקת תשלומים).
  - דחיית תשלום מכוח חזרה - טעונה פניה אקטיבית של הלקוח או מי מטעמו. ניתן לקבל דחייה גם בכפוף להצהרת לקוח.
- ביום 2 בנובמבר 2023 פורסמה להערות הציבור טיוטת צו דחיית מועדים (הוראת שעה - חרבות ברזל) (חזרה, פסק דין או תשלום לרשות) (הארכת התקופה הקובעת ותקופת הדחייה). הצו עתיד להאריך את התקופה הקובעת בחודש ימים עד ליום 7 בדצמבר 2023 ובהלימה את תקופת הדחייה כך שתוארך מ-30 ימים ל-60 ימים או עד ליום 31 בדצמבר 2023 לפי המוקדם מביניהם.
- ביום 19 באוקטובר 2023 פרסם בנק ישראל מכתב הבהרות בנוגע לדיווחים למערכת נתוני אשראי - המכתב מבחיר את אופן הדיווח למאגר לאור הקלות עסקיות הניתנות ללקוחות על-ידי הגופים המדווחים, לרבות הקלות על-פי דין. כמו-כן, פורסם חוזר הכולל דרישה לסמן הערה בדיווח למאגר לאור אירועי מלחמת חרבות ברזל.
- ביום 26 באוקטובר 2023 פרסם משרד המשפטים, תיקון לתקנות שיקים ללא כיסוי (סייגים לתחולת החוק), התשפ"ד-2023. בתקנות נקבעו סייגים לתחולת החוק כך ששיקים שסורבו מסיבת אין כיסוי מספיק בתקופה שהוגדרה יגרעו ממניין השיקים הנספרים לצורך הטלת הגבלה על חשבון הלקוח. התקופה שהוגדרה בתקנות התחלקה לשתי תקופות: בתקופה הראשונה - החל מיום 7 באוקטובר 2023 ועד ליום 31 באוקטובר 2023 - הסייגים לחוק יחולו על כלל הלקוחות (יחיד או תאגיד). בתקופה השנייה - החל מיום 1 בנובמבר 2023 ועד ליום 30 בנובמבר 2023 - הסייגים לחוק יחולו על אוכלוסיית לקוחות מסוימת, לרבות, בין היתר, מענו של יחיד או תאגיד באחד הישובים הכלולים בתוספת של חוק דחיית מועדים, נעדר, חטוף או שבוי, מי ששירת בשירות מילואים בנסיבות חירום ועוד. במקביל פרסם בנק ישראל ביום 20 באוקטובר 2023 מסמך ובו הבהרות לגבי התיקון שבוצע ואופן יישום התקנות.
- ביום 19 באוקטובר 2023 פרסם בנק ישראל מכתב הבהרות בנוגע לדיווחים למערכת נתוני אשראי - המכתב מבחיר את אופן הדיווח למאגר לאור הקלות עסקיות הניתנות ללקוחות על-ידי הגופים המדווחים, לרבות הקלות על-פי דין. כמו-כן, פורסם חוזר הכולל דרישה לסמן הערה בדיווח למאגר לאור אירועי מלחמת חרבות ברזל.
- ביום 22 באוקטובר 2023 פרסם בנק ישראל את הוראת ניהול בנקאי תקין 251 בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת חרבות ברזל" (הוראת שעה) ובה שורת הקלות לצורך המשך תקין של פעילות המערכת הבנקאית וסיוע ללקוחותיה. ההוראה תהיה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2023.
- הוראת ניהול בנקאי תקין 308A בנושא "טיפול בתלונות ציבור"** - ניתנה גמישות לבנקים בעניין אופן מתן תשובה והודעות לפניות, של לקוחות, ולעניין אופן הפרסום בדבר הארכת המועד למתן תשובה.
- הוראת ניהול בנקאי תקין 325 בנושא "ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב"** - חריגות ממסגרת אשראי על מנת לכבד חיובים.
- הוראת ניהול בנקאי תקין 367 בנושא "בנקאות בתקשורת"** - ניתנה לבנקים ולחברות כרטיסי האשראי אפשרות, בנוסף למשלוח ההודעות בדרך בה הוסכם עם הלקוח, כדוגמת משלוח הודעות באמצעות דואר ישראל, לשלוח ללקוחותיהם בערוצי בנקאות בתקשורת, הודעות בעלות השפעה מהותית ובלבד שיש דחיפות בקבלת המסר עבור הלקוחות, גם אם אינם צד להסכם בנקאות בתקשורת. יובהר כי הודעות אלו כוללות גם הודעות ביחס להתנהלות הבנק במצב החירום. וכן הודעות אודות הטבות שהבנק מעניק ללקוחותיו במוצרים ובשירותים קיימים, במטרה לסייע להם בעקבות המלחמה.
- הוראת ניהול בנקאי תקין 411 בנושא "ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור"** - במטרה לסייע לתאגידי הבנקאיים לתת מענה לצורך העולה בגיוס כספי סיוע על רקע המלחמה עודכן נספח ב'2 במסגרתו העלו את הסף להעברות כספים וזיכוי כספים באפליקציית bit ל-200,000 ש"ח בשנה.

- ביום 1 בנובמבר 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 251 ובו הקלות לנב"תים נוספים:
- הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בנושא "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי"** - ההוראה מחייבת הקצאת משקל סיכון בגובה 150% להלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, שניתנו בשיעור מימון העולה על 80%. ריבית ללקוח כתוצאה מ"תקופת גרייס" המצטרפת לסכום האשראי צפויה להגדיל את שיעור המימון, ועשויה לגרום לעליית שיעור המימון מעל 80% וכתוצאה מכך לגרום משקל סיכון של 150%. במטרה למנוע חסם רגולטורי בפני מתן "תקופת גרייס" ללקוח בתקופה זו, הובהר כי ריבית שתיצבר כאמור לא תובא בחישוב שיעור המימון.
  - הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311 בנושא "ניהול סיכון אשראי" (סעיפים 5א. ו-5ב. להוראה)**
    - הוארכה התקופה בה ייחשב דוח כמעודכן, בשלושה חודשים, היינו סה"כ שנים עשר חודשים ממועד הדוח הכספי.
    - הוארכה בשלושה חודשים התקופה בה ניתן להמציא נתונים כספיים חצי שנתיים, סך-הכל 6 (שישה) חודשים.
  - הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 451 בנושא "נהלים למתן הלוואות לדיור" (סעיפים 10 עד 13 להוראה)** - לאור מחסור בעובדים במערכת הבנקאית כתוצאה מהמלחמה, ועל מנת לאפשר הסטת משאבים לטיפול במקרים דחופים ובפרט של לקוחות שנפגעו מהמצב, הוארכו המועדים הקבועים בהוראה אשר במסגרתם על התאגיד הבנקאי הבנק להנפיק ללקוחות מסמכים שונים כמו מכתב כוונות ואישור סילוק.
  - הוראת ניהול בנקאי תקין 449 בנושא "פישוט הסכמים ללקוח" - על מנת שלא לעכב את יישום המתווים הייחודיים שגובשו בתקופה זו** ואשר נועדו לסייע ללקוחות המערכת הבנקאית על-ידי דחיית תשלומי הלוואות, ניתנת הקלה לעניין קיום חובת הגילוי הנאות שנקבעה בהוראה 449.
  - הוראת המפקח על הבנקים בעניין גילוי נאות - על מנת שלא לעכב את יישום המתווים הייחודיים שגובשו בתקופה זו** ואשר נועדו לסייע ללקוחות המערכת הבנקאית על-ידי דחיית תשלומי הלוואות, נקבע כי הסכמת הלקוח יכולה להתקבל בדרכים שונות בהתאם לשיקול דעת הבנק, ובכלל זה בשיחה טלפונית, ובלבד שתתועד.
  - ביום 1 בנובמבר 2023 אושרה בקריאה שנייה ושלישית הצעת חוק הגנה על מענקים מיוחדים (חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 הצעת החוק מציעה לקבוע הגנה על מענקים מסוימים עליהם הוחלט מתחילת הלחימה, וכן מציעה להקנות לשר האוצר ולשר המשפטים סמכות לקבוע שגם מענקים מינהליים נוספים יהיו מוגנים.
  - הבנק העניק הטבות רבות ללקוחותיו לאור מלחמת חרבות ברזל. הרחבה לגבי הטבות ראה [פרק מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה](#) לעיל.

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו יוזמות רגולטוריות רבות מאוד שעיקרן, הגברת התחרות ועידוד החדשנות במערכת הבנקאית בישראל, חלקן יושמו, וחלקן עדיין נמצאות בשלבי גיבוש ויישום שונים, ובכלל זה:

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פרסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 ("חוק שטרומ") על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרומ). בעקבות דיון בוועדת הכלכלה מיום 27 בדצמבר 2021, בנושא צמצום מסגרות האשראי, הוסכם על-ידי משרד האוצר ויו"ר ועדת הכלכלה בתיאום עם בנק ישראל, על הפחתת הצמצום במסגרות כרטיסי האשראי שנקבע בחוק שטרומ. בהתאם לזאת, ביום 30 בינואר 2022 אושר צו שר האוצר המתקן את סעיף 9 (ג) בחוק "הגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות" במסגרתו הוארכו ההקלות שניתנו בשנה נוספת עד ליום 31 ינואר 2023, כך שהצמצום במסגרות יהיה 45% מסך המסגרות שהועמדו לציבור בשנת 2015, במקום 50% והרף התחתון לקיצוץ מסגרת קיימת יהיה 7,500 ש"ח במקום 5,000 ש"ח. בשנת 2023 השתנה שיעור הצמצום ל-49% כאשר מסגרת מתחת ל-8,500 ש"ח לא תילקח בחשבון בחישוב צמצום המסגרות. לאחרונה, החליט שר האוצר להעביר צו אשר מצמצם את הפגיעה בלקוחות הבנקים וביום 31 בינואר 2023, אושר צו שר האוצר המתקן את סעיף 9(ג) בחוק שטרומ במסגרתו ונקבע כי הצמצום במסגרות בשנת 2023 יהיה 25% מסך המסגרות שהועמדו לציבור בשנת 2015, במקום 50% והרף התחתון לקיצוץ מסגרת קיימת יהיה 10,000 ש"ח במקום 5,000 ש"ח בחוק המקורי.

במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), פרק ז - בנקאות ואשראי, בוטל סעיף הגבלת המסגרות סעיף 9(ג) בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה). הביטול ייכנס לתוקפו החל מיום 31 בינואר 2024.

בנקאות פתוחה - OPEN API

ביום 4 בנובמבר 2021 אישרה הכנסת חקיקה העוסקת בקידום הבנקאות הפתוחה - חוק שירותי מידע פיננסי, התשפ"א-2021. החוק נותן דגש, בין היתר, לנושאים: מערכת ההסכמות בין הלקוח (וכלל שותפיו לחשבון), נותן שירותי המידע וצרכן המידע, איסור גביית עמלה בגין השירות, אפשרות ביטול השירות, סדרי אבטחת מידע וכו', ונכנסה לתוקף ביום 14 ביוני 2022.

בחוק נקבע כי סלי המידע יעלו לאוויר במועדים הבאים: שלב ג' - הכולל גישה למידע נוסף של הלקוח (אשראי, פיקדונות, חסכונות) עלה ביום 31 באוקטובר 2022. שלב ד' - הכולל מידע על תיק ניירות-ערך של הלקוח עלה לאוויר ביום 19 בספטמבר 2023. הרחבת המידע לתאגידים מתבצעת בשתי פעימות: בחודש ינואר 2023 עלה מידע על תאגידים עם מחזור עד 5 מיליוני ש"ח ומורשה חתימה יחיד (עסק קטן); מועד העלאת המידע אודות יתר התאגידים יוחול ביום 14 באפריל 2024.

"פיקדון ברירת מחדל"

ביום 6 ביולי 2023 פרסם משרד האוצר קול קורא שנועד לשמוע את עמדות הציבור לקראת מכרז שבכוונת האוצר לפרסם בין הבנקים על פיקדון ברירת מחדל. מטרת המהלך לייצר תחרות ברבית על הפיקדונות. מדובר במכרז לגבי פיקדונות לפרקי זמן שונים כאשר הבנק שיציע את הרבית הגבוהה ביותר יזכה. הבנקים האחרים יהיו מחויבים להציג את הפיקדון של הבנק הזוכה ולאפשר ללקוחותיהם להפקיד כספים בפיקדון זה. לקוח שיבחר להעביר כספים לפיקדון ברירת מחדל יוכל לבצע זאת באמצעות מערכת סגורה ובתום התקופה הכסף יחזור לבנק המקור. הבנק העביר התייחסותו לקול הקורא.

הכרזה על הבנקים כקבוצת ריכוז

ביום 29 ביוני 2023 נפגש נגיד בנק ישראל עם הממונה על התחרות לאור העובדה כי הממונה הודיעה כי היא שוקלת להכריז על הבנקים כקבוצת ריכוז ולתת להם הוראות בתחום קבלת פיקדונות.

עיקר ההוראות הנשקלות: (כפי שפורט בהודעת הממונה על התחרות)

1. "איסורים על קשירה בין פיקדון לבין קבלת שירותים בנקאיים אחרים"
2. "הטלת חובה על הבנקים לקבל פיקדון מחברות תשלומים חוץ בנקאיות שיבקשו לפעול כ"מאגדי פיקדונות"
3. "הפחתת חסמים בהעברת פיקדונות בנפרד מיתר הסל הבנקאי"
4. "הוראות המחייבות את הבנקים להציג מידע השוואתי רלוונטי ללקוחות ב"דחיפה"

בדיקות הממונה טרם הושלמו ורשות התחרות עדיין בשלבי גיבוש נוסח ההוראות הנשקלות, תוך שיח עם גולטורים נוספים הנוגעים לדבר ובראשם בנק ישראל. בהמשך הדרך וככל שהממונה אכן תחליט להכריז על קבוצת ריכוז ולתת הוראות, יתקיים שימוע לעניין ההכרזה ולעניין ההוראות.

יזמות רגולטוריות בתחום התשלומים

התכנית הכלכלית של ישראל לשנים 2023-2024 וכן "חוק המדיניות הכלכלית" המכונה גם "חוק ההסדרים" אושרו ביום 8 ביוני 2023. במסגרת חוק ההסדרים חוקק פרק ב' העוסק ב:

- הסדרת העיסוק בשירותי התשלום הניתנים על-ידי גופים חוץ-בנקאיים וזאת על מנת לאפשר לגופים אלה להשתלב כשחקן משמעותי בשוק התשלומים. בהתאם לחוק זה, השירותים אשר עיסוק בהם יחייב רישיון ופיקוח מאת הרשות לניירות-ערך, כוללים, בין היתר; הנפקת אמצעי תשלום; מתן הוראת תשלום; פעילות סליקה; העברת כספים למוטב ללא ניהול חשבון, ניהול חשבון תשלום המאפשר העברת תשלומים בעד מוצרים ושירותים וכד'.
- ייזום תשלומים בסיסי ומתקדם בין גופים שיקבלו אישור או רישיון לכך; החוק קובע כי החל מדצמבר 2024 תחול חובה לבצע ייזום תשלום בסיסי וכן והחל מיוני 2026 תחול חובה על הבנק לאפשר לייזום תשלומים מתקדם לפנות לבנק בבקשת ביצוע תשלומים באמצעותו וכן הוגדרו ההגנות הצרכניות הכרוכות בשירותים אלו.
- קידום קישוריות בין אפליקציות תשלומים ובין חשבון תשלום - אפליקציית התשלומים bit שבבעלות הבנק, תחויב לאפשר קישוריות עם אפליקציות תשלום אחרות כך שיתאפשר מעבר כספים בין אפליקציות באופן ישיר מועד היישום יהיה החל מיום 6 ביוני 2024. מס"ב בהנחיית מחלקת תשלומים בבנק ישראל תהיה הגוף שיבנה את מערכת הקישוריות.
- מתן שירות של העברת כספים בין יחידים באמצעות פרט מזהה מספר טלפון; בנק יאפשר העברת כספים בין חשבונות בנק של יחידים גם באמצעות פרט מזהה, מספר טלפון וזאת החל מיום 8 ביוני 2024.
- תשלומים מידיים ופריקט התשלום המידי, אמצעי תשלום שבאמצעותו ניתן לבצע באופן מדי תשלומים מחשבון לחשבון, אותו יזם ומוביל בנק ישראל באמצעות מס"ב. צפוי להיכנס לתוקף בדצמבר 2023.
- R2P (שירות המאפשר לקבל בקשת תשלום) - שירות נלווה לתשלום מידי המאפשר להעביר דרישת תשלום מחשבון לחשבון. צפוי להיכנס לתוקף ביוני 2024.

הגנת הפרטיות

ביום 10 בספטמבר 2023 פרסמה רשות הגנת הפרטיות טיוטת הנחיות להערות הציבור בנושא תפקיד הדירקטוריון בקיום חובות החברה לפי תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע).

ביום 23 באפריל 2023 אישרה ועדת החוקה של הכנסת את תקנות הגנת הפרטיות (הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי) התשפ"ג-2023. התקנות יחולו על מידע המצוי במאגר מידע בישראל אשר הועבר מהאזור הכלכלי האירופאי למעט מידע שהעביר במישרין אדם על אודות עצמו וכל על כל מידע נוסף המצוי במאגר מידע הנמצא בישראל ובו מידע אשר הועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופאי.

ביום 5 בינואר 2022 עברה הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 14), התשפ"ב-2022 קריאה ראשונה בכנסת. התיקון הצפוי להתאים את הרגולציה הקיימת בישראל בתחום להתפתחויות הטכנולוגיות והחברתיות, ולחקיקה האירופאית (GDPR), לצמצם את חובת הרישום על מאגרי מידע, ולהרחיב את סמכויות האכיפה המנהלית של הרשות להגנת הפרטיות. ביום 26 במרץ 2023 הוחלט להחיל דין רציפות על הצעת החוק.

הוראות בנק ישראל בנושאים נוספים שפורסמו/נכנסו לתוקף בתקופת הדוח

- **הוראת ניהול בנקאי תקין 451 בנושא "נהלים למתן הלוואות לדיור"** - ביום 19 ליולי 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין, אשר קובעת בין היתר, כי לווה יוכל להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם של הלוואה באופן מקוון ובטלפון, וכן לקבל את המידע והמסמכים הנדרשים בדרכים המקובלות, לרבות באופן מקוון, בהתאם לבחירת הלווה, בפורמט המאפשר שמירה והדפסה. בנוסף, אגב תהליך מחזור הלוואה באמצעות הלוואה מבנק אחר, הלווה יוכל לבחור אם להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם ישירות לבנק המקורי, או באמצעות הבנק החדש. בנוסף, הלווה לא יידרש להגיע לסניף הבנק המקורי לשם קבלת המסמכים הנדרשים בתהליך מחזור הלוואה. מסמכים אלו יועברו על-ידי הבנק המקורי ישירות אל הבנק החדש. ההוראה תיכנס לתוקף באוקטובר 2024.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 461 בנושא "פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר"** - ביום 19 ליולי 2023 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין חדש העוסק בהסדרת כלל הפעילות הבנקאית בתחומי ניירות-ערך ונגזרי מטבע-חוץ, כולל קבלה והעברה של הוראות לשם ביצוע פעולות בניירות-ערך עבור לקוחות הן בפעילותם כמתווכים והן בדרך של מסחר לחשבונם העצמי ההוראה מבוססת על סטנדרטים מקובלים בעולם וביניהם דרישות המפורטות בדירקטיבה האירופאית לפעילות בניירות-ערך (MiFID II) ההוראה תיכנס לתוקף בינואר 2025.
- **טיטוט הוראת ניהול בנקאי תקין 420 בנושא "משלוח הודעות בתקשורת"** - ביום 6 ביולי 2023 פרסם בנק ישראל טיטוט עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין המחייבת את הבנקים, לשלוח ללקוח, בתחילת כל חודש, הודעה שבה יוצג הסכום הכולל של העמלות והריביות שגבה הבנק מהלקוח בחודש שקודם למועד שליחת ההודעה, לרבות עמלות וריביות שנגבו בהלוואות לדיור. הטיטוט מיישמת את תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח) שנחקק במסגרת חוק ההסדרים 2023. ראה [להלן בפרק חקיקה חדשה](#).
- **טיטוט הוראת ניהול בנקאי תקין 424 בנושא "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות לגופים פיננסיים"** - ביום 6 ביולי 2023 פרסם בנק ישראל טיטוט הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה אשר עוגנה לאור תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (אשר בוצע במסגרת חוק ההסדרים), טיטוט ההוראה קובעת, כי הבנק נדרש לדווח לפיקוח על הבנקים על כל סירוב לפתיחת חשבון לגוף פיננסי, או עיכוב בפתיחת החשבון העולה על שלושה חודשים ממועד הגשת הבקשה הראשונה של הגוף הפיננסי לפתיחת חשבון בבנק. ביום 7 בספטמבר 2023 פורסמה טיטוט נוספת. הטיטוט מיישמת את תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח) שנחקק במסגרת חוק ההסדרים 2023. ראה [להלן בפרק חקיקה חדשה](#).
- **טיטוט הוראת ניהול בנקאי תקין 367 בנושא "בנקאות בתקשורת"** - ביום 5 ביולי 2023 פרסם בנק ישראל טיטוט עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 367. תוקן סעיף 29 להוראה כך שניתן יהיה לפנות לכלל הלקוחות באמצעות מסרונים לרבות מסרון קולי, וזאת ללא צורך בכריתת הסכם בנקאות בתקשורת, לשם משלוח הודעות בנושאים הבאים: עידוד לקוחות להם יתרת עובר ושב חיובית מעל רף מסוים, שייקבע על-ידי הבנק, להסדת כספים המוחזקים בחשבון העובר ושב לאפיקים נושאי ריבית כדאיים יותר או לאפיקים שיקטינו את סך תשלומי הריבית אותם הוא משלם לבנק וסיוע של הבנק לנוטלי משכנתא המאובחנים ככאלה הנמצאים או הצפויים להיקלע לקשיים.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 473 בנושא "הפצת כרטיסי אשראי"** - ביום 29 ביוני 2022 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין חדש בנושא הפצת כרטיסי אשראי. נקבע כי כל הסכם הפצה שיחתם בין הבנק ומנפיקים, יחייב את הבנק לאפשר למנפיקים להשתמש באמצעי הפצה של הבנק, לרבות הפצה בסניפים וזאת תמורת עמלת הפצה. הסכמי הפצה אשר נחתמו ערב הוראת ניהול בנקאי תקין ז, יעברו התאמה עד ליום 29 בדצמבר 2023. על הבנקים נאסר לסרב סירוב בלתי סביר להתקשר עם מנפיק בהסכם הפצה ובנק ישראל יוכל לקבוע מהם התנאים שיראו בלתי סבירים.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 345 בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים"** - ביום 12 ביוני 2023 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין הקובעת עקרונות על פיהם נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול כדי לנהל בצורה מיטבית את חשיפתם לסיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים, ומתבסס על מסמך שפרסמה ועדת באזל בחודש יוני 2022. ההוראה תיכנס לתוקף ביוני 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 411 בנושא "ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור"** - ביום 12 ליולי 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 411 במסגרתו בוצעה התאמה לסטנדרטים הבינלאומיים בכל הקשור להעברות בינלאומיות זאת בהמשך לדוח המעקב של ה-FATF על מדינת ישראל, הורחבה הדרישה בנספח ב'2 המסדיר את הליכי הזיהוי באפליקציות התשלומים, כך שיתאפשר לעשות שימוש באמצעי תשלום שהונפק על-ידי גוף פיננסי שאינו תאגיד בנקאי והתווסף נספח ב'5 אשר מאריך את פרק הזמן בו ניתן לפתוח חשבון באמצעות תעודת עולה מ-30 יום ל-90 יום.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 434 בנושא "חשבונות משותפים - תנאי היוותרות בחיים" וטיפול בהתחייבויות קיימות בפטירה"** - ביום 11 ליולי 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 434. ההוראה קובעת, בין היתר, כי על הבנק להציע ללקוחותיו את תנאי "היוותרות בחיים" בהסכמים לפתיחת חשבון משותף, ולהציגו באופן בולט וברור, תוך מתן הסבר על משמעויותיו. כמו-כן, נקבעו הנחיות בנוגע להתחייבויות קיימות באמצעי תשלום (כגון כרטיסי אשראי) שהונפקו לשימוש השותף הנפטר, במטרה לסייע לשותפים שנותרו בחיים לפעול להסדרת חיובים קיימים באמצעי התשלום שהונפקו לשימוש השותף שנפטר ומקושרים לחשבון, ובכללם הרשאות לחיוב אמצעי התשלום ועסקאות תשלומים. בנוסף, על הבנק לפנות באופן חד פעמי אל כל בעלי החשבונות המשותפים הקיימים, שלא בחרו שהתנאי יחול לגביהם, על מנת להסב את תשומת ליבם לנושא ולוודא את צרכיהם, וככל שנדרש, לסייע להם בעריכת שינוי בקבוע בהסכמים בעניין זה.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 501 בנושא "ניהול מערך שירות התמיכה ללקוחות"** - ביום 29 במרץ 2023 פרסם בנק ישראל הוראה המעגנת עקרונות ותהליכי עבודה בתחום השירות והתמיכה בלקוחות. ההוראה קובעת, בין היתר, עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות הבנקים בערוצי השירות השונים. על הבנק לקבוע ולפרסם אמנת שירות, בה יבטא את תפיסת השירות והמדיניות שהוא מבקש לקדם מול לקוחותיו והסכם תנאי שירות (SLA), בו יפורטו השירותים המוצעים, ערוצי השירות והתמיכה, התנאים לקבלת השירותים השונים בערוצי השירות השונים ורמות השירות להן מתחייב הבנק בכל ערוץ שירות. מרבית סעיפי ההוראה יכנסו לתוקף בחודש יוני 2024.

- **הוראת ניהול בנקאי תקין 422 בנושא "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון"** - ביום 29 למרץ 2023 פרסם בנק ישראל נוסח סופי להוראת ניהול בנקאי תקין 422, במסגרתו נקבע, בין היתר, מקרים בהם לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות ולניהול חשבון באמצעות שירותי תשלום בסיסיים. עוד נקבע, כי אין לקבוע כללים גורפים למניעת אמצעי תשלום בסיסיים או חסימת פעילות של לקוח בחשבון רק בשל השתייכותו של הלקוח לקבוצת אוכלוסייה מסוימת, וכי יש לבחון כל בקשה לגופה, תוך הפעלת שיקול דעת. בנוסף, הורחבו שירותי התשלום הבסיסיים שנקבעו בהוראה. על כן, ובפרט על רקע התופעה של צמצום הסניפים, ככלל, יש לאפשר לכלל הלקוחות לבצע תשלומים ולקבל שירותים ומידע בחשבונם, לרבות באמצעות ערוצי בנקאות בתקשורת. ההוראה תיכנס לתוקף בחודש יוני 2024.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 310 בנושא "ניהול סיכונים"** - ביום 26 בפברואר 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין במסגרתו נקבע, כי הערכת הסיכונים שתבוצע כחלק מתהליך אישור מוצר חדש תכלול התייחסות לשמירה על ענייני הלקוחות. כמו-כן נוספה הגדרה למונח "נכס קריפטוגרפי" ונקבעה חובת דיווח בכתב למפקח על הבנקים, בין היתר, לפני תחילת פעילות הקשורה לנכסים הקריפטוגרפים.
- **עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 (קורונה)** לנוכח השפעת משבר הקורונה על נכסי הבנקים, והמשך מגמת השחיקה ביחס המינוף של המערכת הבנקאית, פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 15 במאי 2022 עדכון (מספר 20) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250, במסגרתה האריך בנק ישראל את תוקף ההקלה שנקבעה בהוראה, בה נקבעה הפחתה של חצי נקודת אחוז ביחס המינוף, עד ליום 31 בדצמבר 2023. לאחר מועד זה נדרשת המערכת הבנקאית לשוב בתוך שני רבעונים ליחסי המינוף שנדרשו טרם ההקלה שניתנה.

חקיקה חדשה

- **בחודשים האחרונים הוגשו מספר הצעות חוק פרטיות בנושא מיסוי רווחי יתר של תאגידים בנקאיים.** מוצע לקבוע היטל על רווחי היתר של הבנקים שנוצרו בגלל העלאת הריבית על הלוואות ואי העלאת הריבית על פיקדונות ביחס דומה, ולהשתמש בכספי ההיטל על מנת להקל על יוקר המחיה ועל עליות הריבית במשק. לשם כך מוצע להקים קרן שאליה יועברו כספי ההיטל. הקרן תשמש לסבסוד שירותים ולמתן הלוואות בערבות מדינה לציבור. לצד הצעות החוק הפרטיות, התבטא שר האוצר בנושא ותמך בהטלת מס.
- **תזכיר חוק הסדרת עסקות איגוח (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023** - ביום 30 ביולי 2023 פרסם משרד האוצר את תזכיר חוק האיגוח. התזכיר מיישם את מסקנות הצוות הבין-משרדי לקידום האיגוח בישראל שפורסמו בשנת 2015 וכולל שלושה עיקרים - הסדרת עסקת איגוח ותוצאותיה המשפטיות; הסדרת ההצעה לציבור של תעודות ההתחייבות שהנפיק התאגיד הייעודי, הסדרת היבטי המס של עסקות האיגוח.
- **תזכיר חוק קרנות כספיות (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023** - ביום 31 באוגוסט 2023 פרסם משרד האוצר בשיתוף עם רשות ניירות-ערך את תזכיר חוק קרנות כספיות. התזכיר מאפשר יצירת קרנות כספיות עם מאפיינים הדומים לפיקדונות (קרן בסיכון נמוך, תשואה צפויה מוערכת מראש ומועדים משיכה קבועים); הקרנות יורגו מחוק הייעוץ ומכירתן תתבצע בבנקים על-ידי בנקאים ולא רק על-ידי יועצי השקעות. בנוסף מוצע להרחיב את ערוצי ההפצה כך שגם גורמים שאינם בנקאיים והנמצאים בפיקוח רשות ניירות-ערך יוכלו לשווק את הקרנות. זאת על מנת להנגיש מוצרים אלו לציבור.
- **חוק חוזה הביטוח (תיקון מס' 12) (העברת מוטב בביטוח חיים בין תאגידים בנקאיים)** - עבר בקריאה שנייה ושלישית ביום 12 ביולי 2023. החוק קובע כי לקוח שממחזר את המשכנתא, יוכל למשוך איתו את אותה פוליסת ביטוח חיים שכבר קיימת אל מול המלווה הראשון, (הבנק הראשון) ולהחליף בה את המוטבים, כלומר, לרשום את המלווה השני כמוטב במקום הראשון, וזאת בלי לקבל את ההסכמה של המלווה הראשון למחיקתו כמוטב בלתי חוזר מהפוליסה.
- **במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024) נחקק גם פרק ז - בנקאות ואשראי.** הפרק בא להסדיר את הנושאים הבאים:
  - בנק אשר יסרב או יתעכב מעל 3 חודשים במתן שירות מהשירותים המנויים בסעיף 2(א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) לגוף פיננסי ולחברת תשלומים מפוקחת על-ידי רשות ניירות-ערך, ימסור הודעה על כך למפקח על הבנקים וינמק את סירובו למתן השירות או הסיבה לעיכוב במתן השירות.
  - החל מיום 1 בינואר 2024 הבנק מחויב לשלוח לכל לקוח, בתחילת כל חודש ובכל אחת מהדרכים בהן הוא מתקשר עם הלקוח, הודעה שבה יפורט הסכום הכולל של העמלות והחל מיום 2 ביוני 2024 גם הריביות שגבה הבנק מהלקוח בחודש שקודם למועד שליחת ההודעה. עמלות וריביות הקשורות להלוואות דיור ישלחו ללקוח החל מיום 2 ביוני 2024.
  - תיקון סעיף 7ד(ב) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) קובע כי החל מיום 1 בספטמבר 2023, בנק יאפשר ולא ימנע מגוף מתפעל, במסגרת הסכם ההתקשרות בין הבנק והלקוח, לקבל את הסכמת הלקוח לעשות שימוש במידע שהגיע לידי אגב ביצוע ההנפקה או תפעול ההנפקה, לצורך מתן שירותים ללקוח.
- **הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - ריבית על יתרת זכות), התשפ"ג-2023** - הצעה הקובעת כי על נגיד בנק ישראל באישור שר האוצר לקבוע ריבית על יתרת זכות בעו"ש אושרה בוועדת שרים ביום 25 ביוני 2023, אך לא הועלתה לקריאה טרומית בשל פניית נגיד בנק ישראל לראש הממשלה אודות השפעותיה המשמעותיות של הצעת החוק.
- **תזכיר חוק פסיקת ריבית והצמדה התשפ"ב-2022** - ביום 1 במרץ 2022 פרסם תזכיר חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשפ"ב-2022, תזכיר חוק זה מבקש לערוך מספר תיקונים בחוק פסיקת ריבית והצמדה המבוססים על המלצות הוועדה הבין משרדית לבחינת הריביות לפי חוק פסיקת ריבית אשר מונתה בשנת 2018. העדכונים כוללים, בין היתר: שתי חלופות לחישוב ריבית הבסיס בלבד (שקלית וצמודה), ושינוי מנגנון ריבית הפיגורים והפחתתו. תזכיר החוק עבר קריאה ראשונה במליאה בחודש יוני 2022 וביום 23 בינואר 2023 אישרה הממשלה ה-37 החלטת דין רציפות על הצעת החוק. ביום 2 בפברואר 2023, פרסם משרד האוצר את טיוטת תיקון לתקנות פסיקת ריבית והצמדה (קביעת שיעור הריבית ודרך חישובה), להערות הציבור. במסגרת התיקון מוצע לקבוע מנגנונים חדשים לחישוב ריבית הבסיס ודמי הפיגורים. התקנת התיקון המוצע כפופה לחקיקת תיקון ס' 9 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, והוא יכנס לתוקף רק לאחר מועד תחילתו של התיקון המוצע בהצעת החוק. החוק קיבל את אישור הוועדה וממתין לקריאה שנייה ושלישית במליאה.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

6.3. דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

טבלה 6-8: דירוג

בנק הפועלים

שם המדרג	מושא הדירוג	הדירוג	אופק הדירוג	תאריך הדירוג/אישור הדירוג
מעלות	דירוג מנפיק טווח ארוך	ilAAA	יציב	31 באוקטובר 2023
	אגרות-חוב (סדרות 100, 101, 200, 201, 202, 203) ⁽¹⁾	ilAAA		31 באוקטובר 2023
מידרג	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ו', ז', ח', ט', י) ⁽¹⁾	ilAA		31 באוקטובר 2023
	פיקדונות לזמן ארוך	Aaa.il	יציב	20 בדצמבר 2022
	פיקדונות לזמן קצר	P-1.il		20 בדצמבר 2022
	אגרות-חוב (סדרות 100, 101, 200, 201, 202, 203) ⁽¹⁾	Aaa.il	יציב	20 בדצמבר 2022
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ו', ז', ח', ט', י) ⁽¹⁾	Aa2.il(hyb)	יציב	20 בדצמבר 2022
	דירוג מנפיק טווח ארוך ⁽²⁾	A	שלילי ⁽⁴⁾	31 באוקטובר 2023
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	דירוג מנפיק טווח קצר ⁽²⁾	A-1		31 באוקטובר 2023
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים \$1 coco רמ) ⁽³⁾	BBB		31 באוקטובר 2023
	דירוג פיקדונות טווח ארוך	A2	בחינה להורדת דירוג ⁽⁴⁾	30 באוקטובר 2023
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	דירוג פיקדונות טווח קצר	P-1		30 באוקטובר 2023
	דירוג מנפיק טווח ארוך ⁽⁵⁾	A	רשימת מעקב שלילית ⁽⁴⁾	19 באוקטובר 2023
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	דירוג מנפיק טווח קצר ⁽⁵⁾	F1+		19 באוקטובר 2023
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים \$1 coco רמ) ⁽³⁾	BBB		19 באוקטובר 2023

(1) סדרות אגרות-חוב 202, 203 וכתבי התחייבות נדחים ח', ט', י', הן סדרות שהחליפו סדרות אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים (סדרות 35,36 וכתבי התחייבות יט, כ, כ"א בהתאמה) של פועלים הנפקות שמוזגה לתוך הבנק ביום 26 בספטמבר 2023 ללא שינוי בדירוג הסדרות. ראה דיווחים מיידיים של הבנק מיום 10 באוקטובר 2023 אסמכתא 01-114378-2023 ביחס להודעת מעלות; אסמכתא 01-114531-2023 ביחס להודעת מידרג.

(2) החל מאוגוסט 2021 חברת S&P מדרגת את סניף פועלים ניו-יורק, שאינו יישות משפטית נפרדת, בדירוג זה לבנק.

(3) נסחר ברצף מוסדי.

(4) בהמשך למצב המלחמתי והצבת דירוג מדינת ישראל לרשימת מעקב שלילית/בחינה להורדת דירוג על-ידי חברות הדירוג Moody's ו-Fitch, ובאופק דירוג שלילי על-ידי חברת הדירוג S&P, הוצבו לרשימת מעקב שלילית/בחינה להורדת דירוג/אופק דירוג שלילי (לפי העניין) גם דירוג הבנק (ודירוגי בנקים נוספים). ראה דיווחים מיידיים של הבנק; ביחס להודעת Moody's מיום 20 באוקטובר 2023 אסמכתא 01-096559-2023; ביחס להודעת Moody's מיום 30 באוקטובר 2023 אסמכתא 01-099463-2023; ביחס להודעת S&P מיום 1 בנובמבר 2023 אסמכתא 01-120597-2023.

(5) החל מחודש מאי 2023 חברת Fitch הוסיפה לדירוגים של מוסדות פיננסיים דירוג נוסף, שאינו מביא בחשבון תמיכה ממשלתית (xgs), וקבעה לבנק דירוג טווח ארוך: A- (xgs) ודירוג טווח קצר: F1 (xgs).

מדינת ישראל

שם המדרג	דירוג טווח ארוך	טווח קצר	אופק הדירוג
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	AA-	A-1+	שלילי ⁽¹⁾
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	A1		בחינה להורדת דירוג ⁽¹⁾
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	A+	F1+	רשימת מעקב שלילית ⁽¹⁾

(1) בהמשך למצב המלחמתי: Fitch הודיעה בתאריך 17 באוקטובר 2023 על הצבת דירוג מדינת ישראל ברשימת מעקב שלילית; Moody's הודיעה בתאריך 19 באוקטובר 2023 על הצבת דירוג מדינת ישראל בבחינה להורדת דירוג; S&P הודיעה בתאריך 24 באוקטובר 2023 על הצבת אופק שלילי לדירוג מדינת ישראל.

6.4 מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; בנקאות חברתית

בנק הפועלים לצד פעילותו העסקית מחויב מזה שנים לקידום החברה והקהילה בישראל, ופועל לצמצום פערים ולשוויון הזדמנויות. מתוך תפיסה זו, קרן "פועלים בקהילה" במרכז לבנקאות חברתית, מקדמת מאות מיזמים שמחזקים את התעסוקה, ההשכלה והחוסן הכלכלי ומצמצמים פערים בקרב מאות אלפי אנשים, ילדים ונוער מכל חלקי הארץ. עשייה ענפה זו מתקיימת תוך יצירת שותפויות עם עמותות וארגונים חברתיים ובאה לידי ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובתרומות "שוות כסף". המעורבות החברתית של פועלים בקהילה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 באה לידי ביטוי בהוצאה כספית מצטברת של כ-17 מיליון ש"ח.

מעטפת הבנק למען הקהילה במלחמת חרבות ברזל

כחלק ממחויבות ארוכת שנים של הבנק לחברה ולקהילה הכריז הבנק על הקמת קרן סיוע ייעודית 'פועלים לתקומה' בסך 100 מיליון ש"ח שתפעל לסיוע בבנייה מחדש של התשתיות הקהילתיות בכלל יישובי עוטף עזה אשר נפגעו במלחמת חרבות ברזל. הקרן, אשר תפעל בשיתוף עם ראשי המועצות בעוטף, תתמקד בשיקום הישובים ותושביהם בהיבטי בריאות, חוסן, חינוך, ותעסוקה. יתקיים תהליך מיפוי והגדרת סדרי עדיפויות לזיהוי הצרכים הספציפיים והשימושים בכספי הקרן וזאת בהמשך להתייעצויות עם ראשי המועצות ושאר ארגוני הסיוע. בשגרה מעניק הבנק סיוע של עשרות מיליוני שקלים מדי שנה לקהילה, עם פרוץ המלחמה הרחיב הבנק את הסיוע והקים מערך וקרן סיוע חירום ייעודית בהיקף של 5 מיליון ש"ח נוספים והפנה את הקרן הקיימת לצרכים האקוטיים בסך כולל של 10 מיליון ש"ח. קרן זו מיועדת להעניק סיוע לשירותי הרפואה וההצלה, לשירותי תמיכה נפשית, לציוד בסיסי לחיילי צה"ל ולתמיכה וסיוע לצרכי משפחות יישובי העוטף. הבנק רתם את אפליקציית bit בכפתור ייעודי לגיוס תרומות - דרכו נאספו מיליוני שקלים למד"א, לער"ן, ארגון נפגעי פעולות האיבה ול"לב אחד כוח סיוע אזרחי במצבי חירום".

לצד התרומה הכספית מתקיימת פעילות התנדבות של מאות עובדי הבנק המסייעים ליוזמות של עמותות והחברה האזרחית בכל רחבי הארץ. פעילויות מרכזיות בשבועיים הראשונים של ימי המלחמה:

- הבנק העניק תמיכה כספית בנושאי בריאות הגוף והנפש - לבתי החולים (סורוקה, ברזילי, אסותא, בלינסון, אסף הרופא (שמיר), קפלן, איכילוב, לניאדו, תל השומר, מאיר, בית לוינסטין, מדיקל קאר), לארגוני ההצלה (מד"א, איחוד הצלה, עזרה למרפא) ולעמותות (נגישות ישראל, נט"ל, ער"ן, יד שרה, ארגון נכי צה"ל ועוד) וכן תמיכה בפעילות זק"א.
- הבנק העניק תמיכה כספית ומתן ציוד נדרש לתושבי העוטף ויישובי הדרום שנותרו מחוסרי בית באמצעות ארגון אלמנות ויתומי צה"ל, קרן ראשון, לתת, לב אחד, פתחון לב ועמותות נוספות.
- הבנק הרחיב את הסיוע לקהילה וסייע למשפחות במציאת הסדרי לינה ובציוד למפונים ברכישת מחשבים ניידים, וטאבלטים כמו גם רכבים לשימוש בהשכרה על חשבון הבנק וכן רכש ציוד בסיס ומטענים ניידים בהיקף רחב עבור חיילים.
- פתרונות מגורים: שת"פ במיזם 'דלת פתוחה' - המייצר פתרון דיור לחצי שנה למשפחות מפוני העוטף שאיבדו את ביתם בהובלת אירגוני IFL + E-wave Overwolf - בזכות תרומת הבנק יאוכלסו 30 משפחות למשך חצי שנה בבניין אחד יחד בדירות מרוהטות. וכן שת"פ עם סלינה, ויצ"ו וכן שמן במסגרתם ניתנו פתרון מגורים זמני למעל 400 משפחות מפונים.
- Food trucks - שלושה דוכנים ניידים המספקים אוכל ללא עלות מסתובבים למשך שבועיים בבתי חולים סורוקה, ברזילי ובבסיסים צבאיים ומוקדי משפחות ומספקים ארוחות, ללא עלות. שת"פ עם השף חיים כהן קבוצת אשטרום וחברת 'טעם וצבע' וגורמים נוספים.
- פעילויות עבור ילדי העוטף: 1,000 ילדים מהעוטף קיבלו אופניים לרכיבה בשת"פ עם חברת 'צימרמן' ונהנו מרכיבת אופניים, לצד תרומה של 160 יח' טאבלטים/מחשבים ניידים עבור הילדים.
- הבנק הקים מוקד סיוע וחירום באמצעות "ערך לדרך" המתכלל 100 חמלים ומחבר בין צרכים של יחידים משפחות עמותות ועסקים ובין תורמים במסגרתו ניתנו מענים אלפי פונים.
- אנשים עם מוגבלות - מאות אנשים קיבלו הדרכה בנושא פינוי אנשים עם מוגבלות בעת חירום והחלו להתנדב בשת"פ עם נגישות ישראל ובתמיכת הבנק. בנוסף הבנק תמך במיזם signow המאפשר תקשורת שוטפת ומענה רגשי נגיש באמצעות תרגום סימולטני לשפת הסימנים לאנשים עם מוגבלות בשמיעה.

פעילות התנדבותית מתבצעת על-ידי מאות מעובדי הבנק בכל רחבי הארץ המסייעים לעמותות ולארגונים השונים. פעילויות לדוגמא: במרכז הלוגיסטי של 'אחים לנשק', בתמיכה במשפחות שהתפנו בעיר אילת ובשפיים, במוקדי התגייסות אזרחית שהוקמו בכל רחבי הארץ למיון, אריזה ושילוח של ארגזי ביגוד וציוד עבור הניצולים מיישובי עוטף עזה ולמען החיילים, וכן ביקור בבתיהם של ניצולי שואה וקשישים עירייתם. בנוסף הכריז הבנק על יום התנדבות לכל עובד על חשבון הבנק בשעות הבוקר כחלק מסיוע לחקלאים ולפי עובדים כבר התנדבו בקטיף באזורים שונים בארץ.

המרכז לצמיחה פיננסית נרתם בעת הזו על מנת להוות רשת תמיכה משמעותית בהיבטים פיננסיים עבור משקי בית וציבור העסקים הקטנים והעצמאיים ולסייע בהתמודדות עם האתגרים שניצבים לפתחם. הצעת הערך כוללת כלים מעשיים מפגשים והרצאות, חמ"ל שאלות ותשובות סיוע לעסקים ולעצמאים בהובלת להב ולשכת היועצים העסקיים, סרטונים קצרים, פודקאסטים, ליווי אישי למשקי בית באמצעות עמותות 360 לחוסן פיננסי ופעמונים, מוקד סיוע לעסקים וליווי מנטורינג באמצעות עמותות עוגן.

בשגרה הבנק התמקד גם השנה בקידום תעסוקה איכותית להגברת המוביליות החברתית, העצמאות, תחושת המסוגלות ורווחתו של הפרט. וזאת באמצעות הכשרה והשמה איכותית של אנשים מהפריפריה החברתית והגאוגרפית, מתן כלים וליווי, תמיכה ביזמות, עסקים קטנים ובהיי-טק, עידוד השכלה גבוהה והעצמת דור העתיד. להלן דוגמאות לפעילויות נבחרות לקידום מיקודים חברתיים אלו:

הבנק תומך במספר תכניות לשילוב צעירים ואקדמאיים מאוכלוסיות בתת ייצוג בתעסוקה איכותית, בתחומי ההיי-טק ביניהם:

עמותת צופן - הבנק תמך בתכנית המנטורינג, תכנית שמטרתה לסייע ל-300 סטודנטים מהחברה הערבית להשתלב בתעשיית ההיי-טק באמצעות מפגשים אישיים עם מנטורים - מהנדסים יהודים וערבים מנוסים בחברות היי-טק שונות. בנוסף, הבנק נתן חסות לכנס השנתי של העמותה בה השתתפו מנכ"לי חברות מתעשיית ההיי-טק, בכירי משרד העבודה ורשות החדשנות, ראשי משק וכלכלה ואורח הכבוד - נשיא המדינה מר יצחק הרצוג. תכנית In-Tech מבית טק-קריירה - זוהי תכנית שמספקת ל-25 צעירים וצעירות יוצאי אתיופיה את האפשרות להכיר ולהתנסות מהתחומים השונים המרכיבים את תעשיית ההיי-טק ובכך לגבש את אפיק הקריירה הרלוונטי להם. התכנית כוללת התנסויות קצרות במגוון תחומים רלוונטיים בהיי-טק, בחירת התחום בו הם מעוניינים להעמיק ולבסוף פגישות הכוון וייעוץ עם יועצות לימודים למציאת אפיק ומוסד לימודי מתאים. כחלק מהתמיכה בעסקים קטנים:

- הבנק מעניק חסות לקהילת העסקים של "קרן שמש" מבית עוגן. קהילה זו מספקת מעטפת תמיכה של מנטורינג שמסייעת ל-2000 בעלי עסקים קטנים מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית לפרנס עצמם ואחרים.
- הבנק תמך הבנק גם בעמותת "יוזמה לאומית" שמפעילה תכנית בקרית שמונה, תכנית צמיחה לעסקים קטנים - קהילת נשים יזמיות - "גליילידיז" הקהילה מונה עד כה 900 נשים כאשר 70 אחוז מהן בעלות עסקים קטנים. קידום שיווי מדרג והעצמה כלכלית של נשים:
- גם השנה הבנק המשיך לתמוך זו השנה השנייה במיזם "מיס פיקס דה יוניברס" של שדולת הנשים שהוקם מתוך רצון לתת במה, להוקיר ולתמוך כלכלית במיזמים של נשים הפועלות למען חברה טובה יותר. במסגרת זאת הבנק העניק מענקים בסך 350 אלפי ש"ח למיזמים חברתיים של נשים, הפועלים בישראל במסגרת עמותות או חברות לתועלת הציבור או בשיתוף איתן, למען חיזוק והעצמה של ילדות ונערות - חינוך לשוויון, אוריינות כלכלית, מצוינות בתחומן, ותמיכה בנערות בסיכון.
- תמיכה בעמותת 'שוות' הוקמה במטרה לאפשר לנערות לחזק את תחושת הערך העצמי שלהן ולתת להן כלים פרקטיים שיאפשרו להן לממש את שאיפותיהן. במסגרת תכנית המנהיגות השנתית של שוות העמותה מפעילה כ-120 קבוצות ברחבי הארץ במגוון אוכלוסיות וקהלים. את התכנית מובילות סטודנטיות מלגאיות אשר מלוות לאורך השנה נערות צעירות, ומקבלות מלגה עבור עשייתן החברתית.
- תמיכה במיזם 'שבוע הנערה הישראלית' במסגרתו מתקיימות פעילויות העצמה והשראה בבתי ספר ברחבי הארץ, ברשתות החברתיות ובמדיה החושפות בני נוער ככלל, ונערות בפרט, לסיפורן של נשים פורצות דרך בכדי שישאבו מהן השראה. במהלך הפרויקט, אירח הבנק את נערות "שוות" לאירוע סיום של תכנית 'שוות', במסגרתו קיבלו בין היתר הדרכה על התנהלות פיננסית נכונה.
- אפליקציית bit כערוץ התרמה לעמותות - ברבעון זה התקיים קמפיין bit חברתי לעמותת "לתת" לגיוס תרומות לסיוע בסלי מזון לחג למשפחות נזקקות.

התנדבות עובדים בשגרה

במסגרת פעילות נוער קיץ 2023 לקחו חלק כ-1,200 בני נוער בגילאי 15-18 ילדי עובדים בכ-280 מוסדות שונים בכל רחבי הארץ. התרומה לקהילה מוערכת בכ-48,000 שעות פעילות. הפעילויות נערכו בבתי אבות, מועדוניות קשישים ומועדוניות נוער, מרכזי חלוקת מזון, קייטנות, ארגוני צער בע"ח ופעילות מגוונת עם ילדים ונוער עם צרכים מיוחדים. הפעילות הסתיימה ביום 10 באוגוסט 2023 עם שני מחזורי ייעודיים לבני נוער מהחברה החרדית. לקראת שנה"ל תשפ"ד נאספו כ-600 ילקוטים וציוד בי"ס שנתרמו על-ידי עובדי הבנק וחולקו לילדים במשפחות עם קשיים כלכליים על-ידי עמותות העוסקות בכך. בראש השנה וחגי תשרי - חולקו 850 ארגזי מזון למען קשישים, לניצולי שואה ולמשפחות נזקקות על-ידי מתנדבים עובדי הבנק בכל רחבי הארץ.

'המרכז לצמיחה פיננסית' בשגרה

באמצעות המרכז לצמיחה פיננסית, נכון לרבעון השלישי לשנת 2023 כ-425 אלף איש עשו שימוש בתכני המרכז וקיבלו כלים להתנהלות פיננסית נכונה ללא עלות במגוון רחב של דפי תוכן.

- כ-14,000 איש השתתפו השנה בהרצאות של המרכז במגוון נושאים כגון: שימוש בבינה מלאכותית להתנהלות פיננסית - AI, חינוך לאחריות פיננסית וניהול תקציב משק הבית, ניהול משא ומתן בנושא שכר, ניהול תקציב במעבר בין עבודות, אוריינות דיגיטלית לגיל השלישי, חינוך לאחריות פיננסית, תכנית הרצאות לעסקים בנושאים החשובים להצלחת העסק - ניהול העסק, שיווק וקידומו ברשת, איקומרס ועוד.
- המשך שיתופי פעולה אסטרטגיים עם מגוון גופים וחברות המעסיקים מספר רב של עובדים (כגון הסתדרות העובדים, שופר-סל, צה"ל ועוד) להענקת ליווי, הרצאות, קורסים וכלים מעשיים להתנהלות פיננסית נכונה במטרה לפתח, להעצים ולקדם את רווחתם הכלכלית של עובדי הארגון.
- המרכז לצמיחה פיננסית השיק את ה-"Business School" למען העסקים קטנים והעצמאים עם מתחם ידע מקיף לניהול עסק מצליח הכולל ידע מקצועי וכלים מעשיים במיוחד לתקופה הזו כגון נושא "הלוואה בערבות מדינה" איחוד הלוואות ועוד. בנוסף לראשונה המרכז מציע ליווי ניהולי ואישי לעסקים ללא עלות בשותפות עם עמותת "קרן שמש" ובחסות הבנק.
- בקיץ יצא הבנק בתכנית "Summer School" הרצאות מגוונות על ניהול פיננסי במיוחד בתקופת החופש הגדול, כלכלת הבית, איך נתחיל לחסוך, הרגלים פיננסיים לילדים ועוד.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

7. נספחים

7.1. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 7-1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
4.57%	3,985	349,025	6.36%	5,928	372,710
בישראל					
5.50%	245	17,827	8.76%	440	20,090
מחוץ לישראל					
4.61%	⁽⁴⁾ 4,230	366,852	6.48%	⁽⁴⁾ 6,368	392,800
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
2.85%	14	1,964	4.62%	35	3,028
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.85%	14	1,964	4.62%	35	3,028
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים:					
0.90%	11	4,913	4.66%	78	6,691
בישראל					
5.41%	3	222	0.00%	-	181
מחוץ לישראל					
1.09%	14	5,135	4.54%	78	6,872
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
1.52%	434	114,079	4.82%	684	56,731
בישראל					
2.31%	51	8,821	4.59%	88	7,673
מחוץ לישראל					
1.58%	485	122,900	4.79%	772	64,404
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
1.15%	3	1,045	2.87%	7	974
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.15%	3	1,045	2.87%	7	974
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני נכחי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) עמלות בסך של 108 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2023 (30 בספטמבר 2022: 151 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 7-1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
1.70%	311	73,040	3.54%	952	107,479
בישראל					
2.41%	22	3,656	5.07%	55	4,339
מחוץ לישראל					
1.74%	333	76,696	3.60%	1,007	111,818
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
3.16%	61	7,716	4.63%	234	20,210
בישראל					
-	-	1	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.16%	61	7,717	4.63%	234	20,210
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
(1.12%)	(1)	356	0.38%	1	1,056
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(1.12%)	(1)	356	0.38%	1	1,056
סך-הכל					
3.53%	5,139	582,665	5.66%	8,502	601,162
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	7,508	-	-	8,122
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	58,418	-	-	61,342
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	648,591	-	-	670,626
סך-כל הנכסים					
4.21%	321	30,527	7.22%	583	32,283
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בסך של (2,025) מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2022: (1,813) מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
1.44%	1,003	278,859	4.17%	3,697	354,986
					בישראל
1.01%	349	138,600	3.75%	1,185	126,391
					לפי דרישה
1.87%	654	140,259	4.40%	2,512	228,595
					לזמן קצוב
1.64%	83	20,297	5.03%	297	23,618
					מחוץ לישראל
1.77%	28	6,327	4.82%	80	6,645
					לפי דרישה
1.57%	55	13,970	5.11%	217	16,973
					לזמן קצוב
1.45%	1,086	299,156	4.22%	3,994	378,604
					סך-הכל
פיקדונות הממשלה:					
1.00%	1	399	5.51%	38	2,758
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
1.00%	1	399	5.51%	38	2,758
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
(0.10%)	(1)	4,148	0.00%	-	4,206
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
(0.10%)	(1)	4,148	0.00%	-	4,206
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים:					
0.23%	3	5,217	3.85%	59	6,131
					בישראל
4.65%	1	86	14.81%	1	27
					מחוץ לישראל
0.30%	4	5,303	3.90%	60	6,158
					סך-הכל
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
2.72%	49	7,197	5.65%	178	12,610
					בישראל
-	-	2	-	-	-
					מחוץ לישראל
2.72%	49	7,199	5.65%	178	12,610
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
5.31%	357	26,914	3.54%	216	24,391
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
5.31%	357	26,914	3.54%	216	24,391
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
-	7	172	4.13%	10	968
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	7	172	4.13%	10	968
סך-הכל					
1.75%	1,503	343,291	4.19%	4,496	429,695
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
-	-	225,997	-	-	149,420
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
-	-	4,610	-	-	4,979
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	27,876	-	-	34,621
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
-	-	601,774	-	-	618,715
סך-כל ההתחייבויות					
-	-	46,817	-	-	51,911
סך-כל האמצעים ההוניים					
-	-	648,591	-	-	670,626
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.78%	-	-	1.47%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.46%	3,399	552,138	2.62%	3,721	568,879
בישראל					
3.11%	237	30,527	3.53%	285	32,283
מחוץ לישראל					
2.50%	3,636	582,665	2.67%	4,006	601,162
סך-הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
1.65%	84	20,385	5.04%	298	23,645

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לרבות מכשירים נגזרים.
 (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
4.18%	10,710	341,975	6.34%	17,466	367,200
בישראל					
4.72%	597	16,861	8.04%	1,197	19,858
מחוץ לישראל					
4.20%	⁽⁴⁾ 11,307	358,836	6.43%	18,663	387,058
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
2.92%	43	1,962	3.79%	76	2,672
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.92%	43	1,962	3.79%	76	2,672
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים:					
1.20%	39	4,347	3.57%	180	6,723
בישראל					
2.50%	3	160	1.35%	2	197
מחוץ לישראל					
1.24%	42	4,507	3.51%	182	6,920
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.65%	620	127,601	4.35%	2,096	64,305
בישראל					
1.00%	72	9,637	4.56%	281	8,217
מחוץ לישראל					
0.67%	692	137,238	4.37%	2,377	72,522
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
0.39%	3	1,023	3.44%	41	1,590
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.39%	3	1,023	3.44%	41	1,590
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) עמלות בסך של 324 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2023 (30 בספטמבר 2022: 456 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 7-1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
1.24%	589	63,418	3.18%	2,579	107,981
בישראל					
1.65%	44	3,552	4.74%	146	4,103
מחוץ לישראל					
1.26%	633	66,970	3.24%	2,725	112,084
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
2.18%	126	7,706	4.65%	581	16,668
בישראל					
-	-	1	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.18%	126	7,707	4.65%	581	16,668
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
-	-	370	0.19%	1	716
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	370	0.19%	1	716
סך-הכל					
2.96%	12,846	578,613	5.47%	24,646	600,230
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	7,282	-	-	7,772
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	54,236	-	-	60,136
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	640,131	-	-	668,138
סך-כל הנכסים					
3.16%	716	30,211	6.70%	1,626	32,375
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בסך של (2,307) מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2022: (1,245) מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.91%	1,836	268,455	3.87%	9,778	336,458
					בישראל
0.46%	483	139,150	3.53%	3,286	124,215
					לפי דרישה
1.40%	1,353	129,305	4.08%	6,492	212,243
					לזמן קצוב
1.02%	149	19,545	4.46%	805	24,072
					מחוץ לישראל
0.82%	44	7,187	4.34%	224	6,887
					לפי דרישה
1.13%	105	12,358	4.51%	581	17,185
					לזמן קצוב
0.92%	1,985	288,000	3.91%	10,583	360,530
					סך-הכל
פיקדונות הממשלה:					
0.94%	4	569	5.94%	118	2,648
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
0.94%	4	569	5.94%	118	2,648
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
(0.03%)	(1)	4,164	(0.03%)	(1)	4,198
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
(0.03%)	(1)	4,164	(0.03%)	(1)	4,198
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים:					
0.17%	7	5,449	3.67%	156	5,665
					בישראל
1.23%	1	108	4.94%	1	27
					מחוץ לישראל
0.19%	8	5,557	3.68%	157	5,692
					סך-הכל
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
1.46%	69	6,293	5.23%	559	14,262
					בישראל
-	-	2	-	-	-
					מחוץ לישראל
1.46%	69	6,295	5.23%	559	14,262
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
6.13%	1,227	26,674	4.53%	869	25,577
-	-	-	-	-	-
6.13%	1,227	26,674	4.53%	869	25,577
התחייבויות אחרות:					
5.46%	15	366	3.33%	23	920
-	-	-	-	-	-
5.46%	15	366	3.33%	23	920
1.33%	3,307	331,625	3.97%	12,308	413,827
-	-	233,451	-	-	164,450
-	-	4,568	-	-	4,799
-	-	25,448	-	-	34,221
-	-	595,092	-	-	617,297
-	-	45,039	-	-	50,841
-	-	640,131	-	-	668,138
1.63%	-	-	1.50%	-	-
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.18%	8,973	548,402	2.70%	11,518	567,855
2.50%	566	30,211	3.38%	820	32,375
2.20%	9,539	578,613	2.74%	12,338	600,230
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
1.02%	150	19,655	4.46%	806	24,099

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לרבות מכשירים נגזרים.

(4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
3.13%	3,378	431,529	5.79%	6,276	433,725
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.03%)	(583)	225,516	(3.77%)	(2,609)	276,725
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.10%	-	-	2.02%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד-למדד					
7.02%	1,070	60,927	5.07%	792	62,489
					סך נכסים נושאי ריבית
(6.06%)	(485)	32,000	(3.92%)	(278)	28,345
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.96%	-	-	1.15%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.48%	370	59,682	4.68%	851	72,665
					סך נכסים נושאי ריבית
(2.15%)	(351)	65,390	(5.19%)	(1,311)	100,980
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.33%	-	-	(0.51%)	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
3.49%	4,818	552,138	5.57%	7,919	568,879
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.76%)	(1,419)	322,906	(4.14%)	(4,198)	406,050
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.73%	-	-	1.43%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 7-1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2022			2023		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.39%	7,788	434,105	5.46%	17,729	432,789
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.55%)	(906)	220,132	(3.40%)	(6,756)	265,145
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.84%	-	-	2.06%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד-למדד					
7.96%	3,511	58,819	6.47%	2,956	60,877
					סך נכסים נושאי ריבית
(6.92%)	(1,630)	31,422	(5.19%)	(1,148)	29,465
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.04%	-	-	1.28%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.00%	831	55,478	4.20%	2,335	74,189
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.37%)	(621)	60,416	(5.04%)	(3,598)	95,118
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.63%	-	-	(0.84%)	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.95%	12,130	548,402	5.41%	23,020	567,855
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.35%)	(3,157)	311,970	(3.94%)	(11,502)	389,728
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.60%	-	-	1.47%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2023

טבלה 7-1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022		
שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾		שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾	
	מחיר	כמות		מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור:					
6,756	5,556	1,200	1,943	1,566	377
בישראל					
600	419	181	195	145	50
מחוץ לישראל					
7,356	5,975	1,381	2,138	1,711	427
סך-הכל					
נכסים נושאי ריבית אחרים:					
4,134	4,294	(160)	1,158	1,228	(70)
בישראל					
310	339	(29)	67	73	(6)
מחוץ לישראל					
4,444	4,633	(189)	1,225	1,301	(76)
סך-הכל					
11,800	10,608	1,192	3,363	3,012	351
סך-כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
7,942	5,966	1,976	2,694	1,901	793
בישראל					
656	505	151	214	172	42
מחוץ לישראל					
8,598	6,471	2,127	2,908	2,073	835
סך-הכל					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:					
403	87	316	85	16	69
בישראל					
-	3	(3)	-	2	(2)
מחוץ לישראל					
403	90	313	85	18	67
סך-הכל					
9,001	6,561	2,440	2,993	2,091	902
סך-כל הוצאות הריבית					
2,799	4,047	(1,248)	370	921	(551)
סך-הכל הכנסות הריבית פחות הוצאות ריבית					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

איגוח

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות המשקפות את התזרימים הצפויים בגין הלוואות שקובצו יחדיו.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל 2/באזל 3

תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1

כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הסכמי רכש/מכר חוזר

הסכמים לרכישה או מכירה של ניירות-ערך בתמורה למזומן או ניירות-ערך, כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע

הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האיגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter

מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

B2B

Business To Business

פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

CVA

Credit Valuation Adjustment

חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act

חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation

התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

FINMA

Swiss Financial Market Supervisory Authority

הרשות המפקחת על המוסדות הפיננסיים בשוויץ.

GRI

Global Reporting Initiative

תקן בינ"ל לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process

תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country

ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio

היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

MTM

Mark to Market

שערוך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Nonperforming Loan

אשראי שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk

מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

מ מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 161, 160, 159, 158, 81, 49, 47, 22 230, 214, 209, 164, 163, 162 מגזרי פעילות פיקוחיים 9, 10, 43, 44, 81, 137, 138, 140, 142, 144, 227, 164, 163, 162, 161, 160, 158, 156, 154, 152, 150, 148, 146 מדינות זרות 36 מדיניות חשבונאית 206, 93, 92, 81 מימון ממונף 68, 11 מינוף 124, 123, 122, 121, 120, 119, 81, 42, 17, 14, 10 מסגרות אשראי 229, 187, 61, 35 מפקידים גדולים 228	א איגוח 248, 233 אקטואריה 118 אשראי לציבור 86, 81, 62, 55, 54, 53, 52, 34, 33, 30, 29, 16, 15, 13, 156, 152, 148, 144, 140, 112, 111, 110, 109, 108, 107, 106, 104, 102, 91, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 164, 163, 162, 161, 160, 190, 189, 188, 187, 186, 185, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 247, 241, 237, 227, 226, 224, 223, 222, 219, 217, 195, 194, 193, 192, 191 248 ג גידור 136, 95, 94, 59, 58, 48, 26
נ נגזרים 95, 94, 90, 86, 81, 62, 55, 54, 53, 48, 46, 39, 35, 27, 26, 10, 194, 193, 192, 191, 190, 189, 136, 135, 134, 133, 132, 131, 130, 113, 96, 238, 237, 228, 227, 205, 204, 203, 202, 201, 200, 198, 197, 196, 195, 248, 247, 246, 245, 244, 243, 242, 241, 240, 239 נזילות 124, 74, 72, 62, 61, 48, 40, 22, 19, 16, 14, 9 ניהול סיכונים 233 ניירות-ערך 62, 61, 55, 54, 53, 47, 42, 38, 36, 33, 26, 21, 16, 13, 10, 158, 137, 134, 125, 123, 106, 105, 104, 103, 102, 94, 91, 90, 86, 81, 75, 230, 228, 227, 213, 198, 197, 196, 195, 194, 193, 192, 191, 190, 189, 248, 243, 241, 239, 237, 233, 232 נכסים אחרים 242, 238, 191, 190, 189, 90, 86, 55, 54, 53 נכסי סיכון 156, 152, 148, 144, 140, 120, 41, 40, 17	ד דיבינד 119, 95, 91, 90, 89, 88, 87, 68, 39, 36, 15, 10
ס סייבר 74, 48, 16 סיכון אשראי 56, 55, 52, 50, 48, 41, 35, 30, 29, 23, 22, 16, 11, 10, 9, 111, 110, 109, 108, 107, 81, 74, 69, 68, 67, 66, 65, 62, 61, 59, 58, 57, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 123, 120, 113, 195, 194, 193, 192, 188, 187, 186, 185, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 178, 230, 217 סיכונים אחרים 74, 9 סיכון מוניטין 74, 48, 22, 16 סיכון מימון 72 סיכון נזילות 74, 72, 48, 16, 14, 9 סיכון סביבתי 74, 22 סיכון רגולטורי 48, 16 סיכון ריבית 74, 70, 48, 40, 16 סיכון שוק 74, 70, 48, 22, 16, 9 סיכון תפעולי 120, 74, 73, 48, 41, 40, 22, 16, 9	ה הון והלימות הון 42 הון מניות 89, 88, 87 הלבנת הון 232, 229, 228, 225, 73, 22 הלוואות לדיור 65, 64, 63, 55, 54, 53, 52, 51, 49, 41, 40, 34, 25, 10, 162, 161, 160, 158, 156, 152, 148, 144, 140, 122, 120, 109, 108, 107, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 164, 163, 232, 230, 222, 221, 220, 215, 211, 187, 186, 185, 182, 181, 180, 128, 127, 126, 22 הליכים משפטיים 118 הסכם שכר 30, 29 הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 30, 29
	ו ועדת שטרומ 230
	ז זכויות עובדים 119, 118, 117, 116, 115, 114, 113, 90, 81
	ח חובות פגומים 51
	י יעד הון 122, 40 ירידת-ערך 105, 103, 101, 90, 36

ע

עמלות 10, 14, 15, 24, 31, 43, 44, 84, 93, 126, 138, 142, 146, 150, 154,
159, 160, 161, 162, 163, 164, 215, 217, 219, 220, 222, 223, 224, 226,
227, 232, 233, 237, 241
ענפי משק 10, 11, 23, 35, 37, 48, 49, 54, 56, 59, 66, 69, 206, 218

פ

פיקדונות הציבור 10, 11, 16, 33, 37, 38, 39, 81, 86, 94, 134, 140, 144,
148, 152, 156, 160, 161, 162, 163, 164, 189, 190, 191, 193, 194, 195, 217,
219, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 239, 240, 243, 244, 247

ר

רגולציה 22, 74, 221
רווח למניה 84

ש

שווי הוגן 11, 26, 33, 39, 48, 70, 81, 85, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102,
103, 104, 105, 106, 114, 134, 135, 136, 175, 176, 177, 192, 193, 194, 195,
196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206

ת

תגמול 88, 89, 118, 119, 127
תיק בנקאי 70, 71
תיק למסחר 36
תשואה להון 13, 118
תשלום מבוסס מניות 87, 88, 89, 90